

ELŐFIZETÉS:

Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre . . . 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét illető
küldemények a szerkesztő-
nek, anyagiak a laptulaj-
donosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DIJ:

egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyiltér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.

A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvnyomdá-
jában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

A közigazgatás államosítása.

I.

Közviszonyaink átalakulása rég vé-
gettetett a közigazgatás hagyó-
mányos boldog világának. A tör-
vénygyártó gépezet szakadatlanul
működik és a törvényhozási al-
kötások csaknem kilenczederesze
újabb és újabb teendővel növeli a közigazgatási
organumok feladatát, körét.

Elérkezett az idő, hogy hazai adminis-
trációt beillesztjük a korigényelte keretbe.

Memében felelt meg az autonómikus kö-
zigazgatás az államélet fokozottabb feladatainak
teljesítésében reáharult kötelességnek, nem akar-
juk kutatni. Tény az, hogy a közigazgatás az
újabb aera óta mindig mostohagyermek volt a
közvéleménynek. Tény az, hogy hazai adminis-
trációt gáncsolta és korholta eddig folyton il-
letékes és illetéktelen és nem is ment európai
emlékszámba, ki egyet nem rugott rajta.

Es e kárhóztató itélettel egy kalap alatt su-
jtották minden megyét, el nem ismerve azt, hogy
voltak és vannak — habár kevés számmal is —
törvényhatóságok, melyek a saját hatáskörükben
a megváltozott viszonyok között is megtudtak
felelni ugy az állam vitalis érdekeinek, mint a
nagy közönség fokozottabb igényeinek, elany-
nyira, hogy már ezekre való tekintettel is hatá-
rozott igazságtalanság volt a magyar közigazga-
tást „ázsiaiának” nevezni.

Volt hiba a személyekben, volt hiba a rend-
szerben, ez tagadhatlan. De az is tagadhatlan,
hogy a mi hiba a rendszerben volt, azt is min-
dig a személyek rovására írták.

Hányszor nem történt, hogy midőn egyik
vagy másik főispán keményebben talált belenyulni
ellenőrzési jogával az igazgatásba, midőn nem
volt hajlandó a közszolgálat oly megsértése föl-
lőtt is szemet hunyni, mely szigorú megtorlást
követelt, vagy midőn kiküszöbölni óhajta a köz-
igazgatás szervezetéből az oda nem való eleme-
ket: az egész megyét szemben találta magával
és nem rajtok mulott, ha nyomban le nem járták.

Az is bizonyos, hogy a megyei közigazgatás
felé eddig leginkább azok tódultak, kik „nobile
officiumot” óhajtottak, ha nem is nagy fizetéssel,
de annál nagyobb urhatnamsági vágygyal, és
hogy a megyei közigazgatás fejeinek nem igen
sikerült az elismert képességeket megnyerni, me-
lyek nem szívesen állottak oly ügynek szolgálá-
tába, hol az előnyös javadalmas, az előléptetés,
a fizetés emelkedés reménye nélkül legfőbb arra
lehetett kilátásuk, hogy sógorsági, komasági vagy
egyéb konneksziók hiányán vagy a népszerűségi
szerepelgetés és a kortesfogságban való járat-
lanság folytán mandátumuk lejártával a választó
közönség szeszélye utilaput köt a talpukra.

Már pedig a ki fáradságos, költséges, sok-
szor hosszas tanulás útján képezte ki magát a
közigazgatás valamely ágára és ki e mellett mun-
kaszerető és törekvő, midőn egész életét a köz-
ügynek szenteli, nemcsak hogy mindenkorra biz-
tosítottan óhajta magát pályáján, de szolgálati
éveinek és érdemeinek arányában előléptetni és
fizetésemeléshez is jutni akar, a mi pedig a vá-
lasztási rendszer mellett, ha elméletben behozat-
nak is, a gyakorlatban csaknem teljesen kivihet-
etlen lenne.

Am ez nem egyedüli hibája a mai autonó-
mikus rendszernek.

Minél mélyebben bocsátkozunk közviszonyaink
és intézményeink vizsgálatába, annál nyomósab-
bakká válnak az érvek, melyek az állami közigaz-
gatás behozatala által a központi igazgatásnak a
törvényhatóságival való szerves összeköttetését pa-
rancsoló szükség gyanánt erőszakolják reánk.

Minél nagyobb méreket ült az állam hala-
dása, annál sokszerebbek és bonyolultabbak lesz-
nek azon műveletek, melyeket az államhatalom-
nak akár közvetlen, akár közvetett közegei által
végeznie kell. Hazánk kulturális, gazdasági és

társadalmi viszonyai pedig oly jelentékenyen át-
alakultak az utóbbi időben, hogy az államéleti
funkciók rendezés és pontos, menetnek biztosítá-
sára a jogegyenlőség alapján szervezett művelő-
dési és jogállam szükségleteinek kielégítésére a
mai municipális rendszer az ország legtöbb vidé-
kén csaknem tehetetlennek bizonyult.

Nem akarjuk a multat ócsárolni. Erényei és
bűnei a nemzet közszellemében gyökereztek. De
ha megváltozott a nemzet közszelleme — a mint
hogy tényleg megváltozott — változni és megfe-
lelőleg átalakulni kell a nemzeti intézményeknek is.

Szívesen ismerjük el, hogy vannak főispá-
nok és alispánok az országban, kik hazafias am-
biciójuknak tekintették a közigazgatást megyé-
jökben európai színvonalra emelni, de viszont
semmi sem tartóztathat beennüket annak kijelen-
tésétől, hogy a legtöbb megye a maga patriar-
chális rendszerű közigazgatási eljárásával határo-
zott gátjául szolgált az államélet fejlődésének és
sok tekintetben diszkreditálta hazánkat a külföld
előtt is.

Hisz-e valaki, hogy azokkal az elemekkel,
a kiket a municipális rendszer a legtöbb megyé-
ben a közigazgatásba helyeztet, lehetséges volna
korszerű adminisztratív munkát végezni. Nem
mondjuk, hogy a szakemberek a választási rend-
szer mellett általában mellőztettek, ellenkezőleg,
a megyék mindig büszkeségüket helyezték abba,
ha legalább a közigazgatás fejeiben kitérő szak-
erőket birhattak. De volt-e rá eset, hogy a szak-
embereket csakugyan keresték volna, legalább any-
nyi komolysággal, hogy akkor, midőn azokat sa-
ját területükön nem találták, elmentek volna előt-
tük ha tovább nem is, a szomszéd megyéig; míg
ellenben a kinevezési rendszer mellett az állam-
kormányzatnak mindig meg leszen amaz előnyös
helyzete, hogy az egész országban található szak-
erőkből bármikor is kellő részarányossággal jut-
tathat majd az egyes megyékbe, másrészt pedig
e szakerők is szívesebben állanak állami szolgál-
latba, mely nekik biztosított ekzsztenciát nyuj-
tani képes.

A közigazgatás terén összetorlódtott felada-
tok a dilettantizmusnak ma már mély jóakarata-
val, buzgalomával sem intézhetők el többé. Ezt
jelenleg belátják már azok is, kik újabb és újabb
törvények életbeléptetésével, toldás és foldásokkal
iparkodtak az adminisztratív szervezetet erősíteni,
mert az óhajtott célt, a központi igazgatást a
törvényhatóságival szerves összeköttetésbe hozni
és lehető hatályos ellenőrzést életbeléptetni nem
sikerült és épp e kísérletek meghiusulása okozta
ama fordulatot a nemzeti közérületben, melynél
fogva sokan azok közül is, kik pár év előtt még
alkotmányellenes törekvésnek tekintették volna az
állami közigazgatás behozatalát, ma már nemzeti
közszükségnek az államélet fejlődhetése elenged-
hetlen feltételének tekintik azt.

Pozsonyi Béla.

A vasuti díjreform.

Merész és nagyszerű gondolat Baross minisz-
tertől, hogy bele mer vágni az ugynevezett zóna-
tarifa behozatalába. Ennek az lesz a hivatása,
hogy a személyforgalmat szaporabbá tegye. Ugyanis
az a tapasztalat, hogy míg az áruforgalom növekszik,
addig a személyforgalom majdnem a régi pangás-
ban sínlődik. És biztosan vélik a szakkörök föl-
tehetni, hogyha olcsóbb lesz az utazás, hasonlít-
hatlanul megszorodik a személyforgalom. Sejt-
hető e várt siker már abból is, hogy a díjmér-
sékkel járó utazások most is rendkívüli kapó-
ságnak örvendenek.

A vezérlő elv az lesz: minél messzebb utazik
valaki, annál kisebbek a kilométerárak. Egy má-
sik vezető elv megint az, hogy az egymással
szomszédos helyek kölcsönös összeköttetése a le-
hető legolcsóbb legyen.

Természetesen központul az ország szíve,
Budapest van kiszemelve. Ama vonatszakszok
száma, melyekre az egész ország fel lesz osztva,
összesen 16. Ezekből 2 a szomszédos forgalomra,

a többi 14 csoport a távolabbi forgalom számára.
A legnagyobb menetdíj a 225 kilométeren túli
távolságoknál kezdődik és ára I. osztály 8 frt,
II. oszt. 5 frt 80 kr, III. oszt. 4 frt. Ezen díjak
mellett el lehet menni a magyar államvasutaknak
egyik végétől a másikig, föltéve, hogy az illetőnek
nincs dolga Budapesten, mert ott minden utazó
jegy azonnal lejár. A kisebb zónákban is lesz
ármérséklés, még pedig a mostani árakkal szem-
ben mintegy 40%. De legnagyobb lesz a ked-
vezmény az u. n. szomszédos forgalomban. Min-
den közvetlenül szomszédos állomásra 10, 15,
illetve 30 kr lesz a viteldij helyek szerint; a
második szomszéd állomásra pedig 15, 22 és 40 kr.

E nagymérvű díjleszállításnak az a célja,
hogy az eddig alig fejlődött és nagy emelkedésre
képes szomszédos forgalmakban a kölcsönös érint-
kezés lehetőleg megkönnyíttessék.

A szomszédos forgalom első zónájába tar-
tozik tehát a fentiek szerint minden két szomszéd
jegykiadó állomás közötti forgalom, valamint az
ezek közt s a szomszéd állomáson túl az ezt kö-
vető állomás előtt fekvő megálló helyek, a má-
sodik zónába pedig a második szomszéd álló-
mással való forgalom, valamint az ezt követő álló-
máson fekvő megálló helyek.

E helyi forgalomra szóló jegyek 10 drbból
álló lapokban, a hol pedig sűrűbb a forgalom,
30 és 60 drbból álló füzetekben is 5% illetve
10%-os árengedménnyel lesznek kaphatók és csakis
a vasuti kalauznak előmutatandók. E jegyek
mindkét irányban lesznek érvényesek és ezentül
menettérti jegy helyett mindjárt az indulásnál két
jegy lesz váltandó.

A távolabbi forgalomnál az első zónába min-
den egyes állomásra nézve azon állomások tar-
toznak, melyek attól 25 kilométernyire feksze-
nek. A 2-ik zónától a 11-ikig az egyes zónák
távolságai 15 kmterenkint s a 12-iktől a 14-ikig
25 kmterenkint emelkednek. Az 1-ső zónától a
12-ikig a viteldijak a személy- és omnibusz-
vonatoknál az I. osztályban 50 kr, a II-ban 40, a
III-ban 25 krral, a gyorsvonatoknál pedig az I.
osztályban 60, a II-ban 50, a III-ban 30 krral
emelkednek zónánként, képezvén a fenti összegek
az első zóna menetdíjait. A 13-ik zónában a me-
netdíjak 7 frt, 5 frt 30 kr és 3 frt 50 krt, illetve
a gyorsvonatoknál 8 frt 40 kr, 6 frt 50 kr és
4 frt 20 krt, a 14-ik vagyis végső zónában a
már említett 8 frt, 5 frt 80 kr s 4 frtot, illetve
9 frt 60 kr, 7 frt és 4 frt 80 krt fognak kitenni
helyek szerint. A szabad- és mérsékelt jegyek
megszűnnek, a csoportosítható nemzetközi kör-
utazási jegyek azonban továbbra is fenmaradnak.

A magyar északkeleti, a zágóriai és a kassa-
oderbergi vasut is egyelőre magyar vonalainak
csatlakozó forgalmánál az új menetárakat szintén
életbe fogja léptetni.

A m. kir. államvasutak s a fent említettek
helyi érdekű vasutvonalain, a jelenlegi menetdíjak
egyelőre változatlanul megmaradnak.

A személydíjakkal együtt a podgyász díjszá-
mítás is újjászerveztetett és e téren is jelentékeny
árlészállítás áll be.

A podgyász díjazása ugyanis három zóna
szerint fog történni, melyek 50 kilométerig,
51—100-ig és 100 kméteren túl fognak terjedni.
A szállítási díjak pedig a feladandó podgyászda-
rabok száma alapján fognak akként kiszámíthatni,
hogy 1 darabért 50 klgammig az első zónában
25 kr, a második zónában 50 kr s a harmadik
zónában 1 frtot, 51—100 klg. súlyu podgyász-
darabért pedig az előbb említett díjak kétszerese
és 100 klgammal túl azok négyszerese fog szá-
míthatni.

Látjuk tehát, hogy a személyforgalom eme-
lése és megkönnyítése tekintetében minden irány-
ban kellő intézkedések tétettek; a zóna-tarifa be-
hozatala által a kezelés is egyszerűsített, sőt
a még fennálló technikai nehezégek legyőzésével
lehetővé tehető a menetjegyek általános elárusi-
tása oly módon, mint ez a levél- és okmánybé-
lyegekkel történik. Azonban mily eredmény ér-
hető el ezzel a folyó évi augusztus 1-ével életbe-

lépő rendszerrel, annak csak a jövő a megmondhatója. Mindenesetre kívánatos volna oly eredmény elérése, mely nemcsak e rendszer fentartását, hanem a jelzett irányban való továbbfejlesztését is lehetővé tenné!

Hirek.

Az újvidéki főispánság betöltéséről s a bajai főispánság rendezéséről a hiv. lap június 6-iki száma a következő legfelsőbb kéziratokat teszi közzé: I. A belügyminiszterium ideiglenes vezetésével megbízott közmunka- és közlekedésügyi magyar miniszterem előterjesztése: dr. Flatt Viktort újvidéki szab. kir. város főispánjává kinevezem. Kelt Lainzban, 1889. évi június hó 2-án Ferenc József s. k., Baross Gábor s. k. — II. A belügyminiszterium ideiglenes vezetésével megbízott közmunka- és közlekedésügyi magyar miniszterem előterjesztése folytán megengedem, hogy Sándor Béla, Bács-Bodrogh vármegye és Zombor szab. kir. város főispánja, ezen állásában való meghagyása mellett, Baja törvényhatósági joggal felruházott város főispáni teendőinek ideiglenes ellátására megbizassék. Kelt Bécsben, 1889. évi május hó 31-én, Ferenc József s. k., Baross Gábor s. k.

Sürgöny. Baja, 1889. június 13. Baja városa Sándor Béla főispán ur ömeltóságának ünneplésére installációja alkalmából ünnepi díszöltött. A házak lobogókkal, szőnyegekkel vannak feldíszítve. A városháza környékét megszámlálhatatlan néptömeg veszi körül. A főispán ur számos fogat élén, továbbá Bács-Bodrogh vármegye és Zombor sz. kir. város küldöttsége kíséretében az újjongó nép hangos éljenci között tartja bevonulását. 10 órakor szent mise, melyen a város és környék intelligenciája vett részt. Országgyűlési képviselőink közül ott látjuk Latinovits Gábor és Ernő, Olay Lajos, Koczár Zsigmond, Vojnits István, Piukovics József urakat, továbbá Schmausz Endre m. alispán urat, Deák, Matkovits, Latinovits, Poppovics és Császár főszolgabírákat. A rendkívüli közgyűlés befejezése után ömeltőségánál a megye, Zombor szab. kir. város küldöttsége, az országgyűlési képviselők, a papság, a cs. és kir. katonaság, Baja városa stb. tiszteltek. Délután 2 órakor díszbéd a lőkertben 200 résztvevő mellett.

Főispáni installáció. Meltóságos Sándor Béla főispán urnak f. hó 13-án Baja város főispáni székébe való beigtatása alkalmával rendezett fogadás és ünneplések sorrendje a következő: I. Ömeltősége Bács-Bodrogh vármegye és Zombor szab. kir. város küldöttsége kíséretében esütörtökön, f. hó 13-án a délelőtti vonattal érkezik városunkba, hol az ünnepiesen földíszított indóházánál a város főjegyzője üdvözi. II. Az indóházól ömeltősége a fogadást rendező bizottság tagjainak kísérete mellett a fellobogozott utcákon átvonul a városházára. III. Folyó hó 13-án esütörtökön délelőtt 10¹/₂ órakor a törvényhatósági bizottság rendkívüli közgyűlést tart, melyen ömeltősége ünneplésen fog főispáni székébe beigtatni. A közgyűlést megelőzőleg d. e. 10 órakor a róm. kath. plebánia templomban ünneplésen isteni tisztelet fog tartatni. A törvényhatósági bizottság tagjai d. e. 1¹/₁₀ órakor gyűlekeznek a tanácskozási teremben, honnan ömeltőségával, a főispán ural testületileg vonulnak a templomba. IV. Közvetlenül a közgyűlés befejezte után a városházán lévő főispáni helyiségében ömeltősége fogadja a hatóságokat, testületeket és egyleteket a következő sorrendben: 1. a városi tisztikar; 2. az egyházak lelkeszei; 3. a cs. és kir. közös hadsereg és m. kir. honvédség képviselői; 4. a királyi járásbíró; 5. a Baja járási szolgabíró; 6. a tanintézetek; a) zirc-ciszterci rendi főgymnasium, b) állami tanítóképzde, c) polgári, kereskedelmi és ipariskola, d) népkölkök; 7. a kir. posta- és távirda, a kir. vasuti- és a kir. adóhivatal; 8. a hitközségek küldöttségei; 9. a pénzintézetek: a) takarékpénztár, b) kereskedelmi és iparbank, c) kölcsönös segélyező egyesület; 10. a bajai ipartestület; 11. a társas egyletek: a) casino, b) kereskedelmi csarnok, c) polgári olvasó egyesület, d) önkéntes tüzoltó-egyesület, e) céllövész-egyesület, f) ifjúsági egyesület, g) kath. legény-egyesület. V. Ugyanaz nap délután 2 órakor a lövészkert termében ömeltősége tiszteletre díszbéd rendeztik.

Dr. Flatt Viktor újvidéki város főispánja e hó 18-án fogja ünneplésen beiktatását tartani.

Magas látogatás. A honvédség főparancsnoka József főherceg kedden B. Gyuláról Szabadkára érkezett és az ott állomásozó tanácszókat szemlélte meg.

Kinevezések. A m. kir. igazságügyminiszter Liehtenthall Alfréd titeli járásbírói irnokot a újvidéki kir. törvényszékhez és Jubász Gyula palánkai kir. járásbírói irnokot a titeli kir. járásbíróshoz segédlelkönyvezetőknek nevezte ki.

Kinevezések. A földmívelés, ipar- és kereskedelmiügyi m. kir. miniszter sipeki Balás Vince címz. erdmestert az apatini erdohivatalhoz erdmesterré, Káspár József I. oszt. erdszt ugyanoda kezelő főerdszt és Trauer Gyula és Jausz Sándor államvizsgát tett műszaki díjnyokokat ugyanoda II. oszt. erdgyakornokokká nevezte ki.

Jubiläum. Folyó hó 6-án, azaz mult esütörtökön ritka ünneplés színhelye volt Petrovác község. Ezen ünneplés lefolyása méltán megérdemli, hogy a nyilvánosság előtt is ismeretes legyen. Ugyanis e napon tartotta meg Szalay Károly petrováci jegyző, illetve megünneplelte az említett község a járási jegyzői kar és a környék intelligenciája a nevezett községi jegyző ur 50 éves jegyzői működésének jubileumát. A tiszteletet és nagyrabecsült megérdemelt ösz jegyző nemcsak lelkiismeretes, pontos és kitaró hivatalnok volt mindenkoron, hanem mint jó családapa, buzgó baba is mindenkoron a közjónak előmozdítója töltötte el arany idejét. — A járási főszolgabíró uron kívül a járás öszes jegyzői, a község intelligenciája s elljárói jelentek meg a jubalánsnál, az ünneplés erdeméi iránti tiszteletök és nagyrabecsültök tolmácsolása végett. A járási-jegyzői kart Lakatos Péter ternerini jegyző vezette, ki is a követ-

kező, jól átgondolt meleg hangu szavakkal üdvözölte a jubaláló ösz jegyzőt: „Szeretett Kartárs! Mint igaz tisztelet és szeretet által vezéreltetve jelentünk meg nálad, hogy neked e mai napon jegyzői hivataloskodásod ötvenedik évfordulója alkalmából mély és önzetlen jelét adjuk szívünk igaz szeretecskivánatainak. Ritkaság ma már az, hogy egy községi jegyző a közügyek nehéz szolgálatának terén úgy a község, mint felebbvalói teljes megelégedésére ötven évet egyhuzamban munkálkodjék; különösen mostanában, midőn az ember élete is csak 50—60 évre terjed. De a minő ritkaság, épp oly tisztelet- és csodálatra méltó az, ha valakit az ég hosszú élettel megajándékozott és az illető e hosszú életet magas kora dacára a közügyek szolgálatában a valódi erdem, a tiszta lelkiismeret és fáradhatlan munkásság gyémántkövével koronázza meg. A Mindenhatónak eme különös kegyelme által elért örömed- és dicsőségben mi is mint mindenkor tisztelő és szerető kollegáid a legmelegebb érzéssel veszünk részt, s egyuttal kérünk, engedj meg, hogy félszázados hivataloskodásod évfordulójának megörökítéseképpen ezen emléket átnyújthassuk. (Itt az üdvözölő egy díszes tokban ezüst tintatartót, tollat, kést és peesétnyomót nyújtott át.) Kérünk, fogadd szívesen ezen emléket ragaszkodó tiszteletünk és szeretetünk zálogául, s tarts meg bennünket továbbra is becses barátságodban és szeretettedben. Midőn erre kérni bátorodunk, egyszersmind kívánjuk, hogy a Mindenható társadalmunk díszére, községed, hozzád tartozóid és mindannyiunk örömére már eddig is félszázadon át viselt hivatalosodban erőben és egészségben még igen igen sokáig éltesse!” Ezen, többször ismétlődött lelkes eljenzés között elmondott üdvözölő beszédre a jubaláló a legnagyobb megatartottság hangján válaszolt, megköszönvén kartársai szeretetét, jóakarátát; azután többek közt annak adott kifejezést, hogy ő ezentul is, mint azt eddig tette, minden idejét és telettségét a haza üdvé- és javára fogja fordítani, hogy ekként a király és a többi felebbvalói szolgálatában hivataloskodásának lelkiszeretesen betöltve, annak idején nyugodtan hunyhassa be szeméit. Majd Mrva György petrováci ág. evang. lelkész mondott a községi elljárók, tanítók és a helybeli intelligencia nevében szintén igen meleg hangu beszédet, melynek végzetével egy díszes ezüst poharat nyújtott át e nap emléke s az üdvözölők tiszteletéül. A válasz erre is a lehető legatartalomdusabb volt, melyet a jubaláló jegyző, mint első ízben is, meghatottsággal mondott el az üdvözölőknek, megköszönvén a nem várt és meglepetést okozó szép kitüntetést, s öket barátság- és hálás jóindulattal biztositván. Ezen előzményeket a nagyvendéglőben adott ebéd követte, melyen 34-en vettek részt. Az ünneplést az említett ebédllőbe Kolozsvár Sándor járási főszolgabíró ur és Mrva György lelkész ur karonfogva vezették. A mint beléptek, felhangzott a zene; az eljátszott híres Rákóczy-induló és a szótát nagyban emelték az ünneplés méltóságát. Az ebédllő gyorsirói jegyzetek nélkül igen bajos referátát írni; annyit azonban közölhetünk, hogy 20—30 szép felköszöntő mondott el. Mindenki akarta kifejezni az ünneplés személye iránt érzett szeretetét. Különösen feljegyzésre méltó szép volt a jubaláló első felköszöntője a haza- és a királyra, majd a vármegyei fő- és alispán urakra; Hartmann János új-soóvi jegyző ur Szalay urra mondott felköszöntőt, arra a kartársra, a ki hármás jubileumot il, t. i. hivataloskodása- és boldog házasságának 50-ik s Petrovác községében eltöltött 25-ik évfordulóját; Mrva lelkész ur a főszolgabíró urra, mint a járás első tisztviselőjére, kívánván neki, hogy sok ily jubileumon résztvevessen járásában; Lakatos Péter ternerini jegyző ur Mrva György lelkész urra a haza és egyház közötti egyetértésről, melynek — szerinte — mindenkor harcosa volt az utóbbi; Szalay Károly jegyző ur a jegyzői karra, biztatván ezt a felebbvalói iránti készséges szolgálatra, mely — pontosságát szíve — az elismerés legszebb jutalmát biztosítja; ugyancsak a jubalános Kolozsvár főszolgabíró urra, mint az ünneplés rendezésének megpendítőjére, kinek hálás köszönetet mond; Kolozsvár főszolgabíró ur a tanítói karra, és a helyi értelmiségre az ösztartás-, jó egyetértés- s a haza és egyház iránti szolgálatról. Közszeghy Dező kisczácsi jegyző ur Lakatos Péter és Hartmann János jegyző urakra, mint a kik a jegyzői kar érzelmeit oly hűen tolmácsolták a jubalás előtt. Mondatott még igen sok és szép felköszöntő a jelenlévő tanító urak és intelligencia részéről is az ünneplésre és a járási főszolgabíró urra, valamint Mrva lelkész urra. Nem kis hatást keltett Kovács János bíró felköszöntője is, melyet a királyra, a miniszterekre és a főispán urra mondott. Így mult el a nap s megtoldott még az éj egy részével is, hogy annál emlékezetesebb legyen a felöltött ünneplés.

Dr. Thim József, az öszes gyógytudományok tudora, volt kórházi orvos f. hó 17-én kezdte meg helyben orvosi gyakorlatát; különösen a nemi és szembajok orvoslását tűzte ki feladatul. — Rendel naponta reggel 1¹/₂—10, és délután 3—4 óráig. Lakik: apatini ut 4. szám alatt.

Újvidékről írják: Dr. Flatt Viktornak főispánna való kinevezetése az itteni hazafias hangulatu körökben méltó megelégedést keltett. Arravalóságá mellett, semmiben bizonyít oly csattanósan, mint az, hogy gyér számú ellenfelei sem tudnak ellene mást felhozni, mint fiatal korát, a melyen pedig minden nappal javit egyet. Maga a polgárság zöme már azért is ragaszkodik hozzá, mert az „unser Kind“-et látja benne és mert b. e. atyjának teljes népszerűségét örökölve, ugyszólván megtestesítője annak a conservatív és békéltető politikának, melyet az öreg ur, jó barát és ellenség egyenlő elismerése között, oly eredményesen üzött. Az újvidéki szerb lapok a kinevezéssel szemben eleddig tartózkodó álláspontot foglalnak el és minden nyilatkozattól szorosan tartózkodnak.

Az új szolgálati szabályzat. A bécsi udvari és állami nyomdából most került ki az 1876-ik évi katonai szolgálati szabályzatok második kiadása, mely az új szolgálati szabályzat harmadik részét képezi. Ez magában foglalja azokat a személyi szabályokat, melyeket a katonának a legmagasabb rangtól a legalacsonyabb követnie kell s így a második évet szolgáló önkénytesekre vonatkozókat is. Az új szabályzat azt az alapvetel, hogy az öszes hadsereg szolgálati nyelve a német, két helyen is hangsúlyozza. A német nyelv tudását a tisztelnél és tisztelheteteseknél szüksegesnek el mondja, az altisztnék „arra kell törekednie, hogy az övkésében, irásban és számolásban a szükseges avatottságot elérje és a német nyelvet, mint a hadsereg szol-

gálati nyelvét elsajátítsa.“ Az egyéves önkénytestöl, a kinek a törvényesen fentartott kedvezmények oly feltétellel engedélyeztetnek, hogy használható tartalékos tiszt lesz“, azt követeli a szabályzat, hogy „kötelessége teljesítésében a többi hadkötelessnek példányképpül szolgáljon.“ Azok az egyéves önkénytesek, a kik második éven is szolgálnak a gyalogságnál (és vadászoknál) a közönséges, csak rangfokozat nélküli katonákat terhelő, kaszárnyai és táborimunka, mint asöprés, vízhorlás, padlósurolás, stb. (az ugynevezett „kis tour“) alul föl vannak mentve. A többi pont, mely a régi szabályzattól különbözik, egészen belső természetű szolgálati ügyekre vonatkozik. Az új szolgálati szabályzat e harmadik részét a király ez év május 4-én szentesítette és 1889. július 1-én lép életbe.

Bérmálás Sztanisicson. A már előbb jelzett programhoz híven, e hó 4-én d. u. 5 órakor érkezett községünkbe méltóságos és főtisztelendő Majorosy János tinnini fölszentelt püspök ur. Jóval a megérkezés napja előtt készülődtek már a sztanisicsiak a népszerű főpap fogadására, ki itt 1855—1857. években mint segédlelkész, majd mint adminisztrátor volt alkalmazva s áldásos működését maig is kegyelettel emlegetik. Községünkbe ömeltősége Krusevlyáról érkezett, a határnál a zombor-kerületi esperes és a község küldöttsége által fogadtatva. Öt óra körül, a harangok zúgása, mozsarak durrogása, a dísz-lövészek üdvözvései és zenéje mellett érkezett a méltóságos husz kocsiból álló menet 30 lovas banderium által kíserve a községbe. A templomba érve, ömeltősége a szokásos szertartás után a főpásztori hivatalos vizsgálatot ejtette meg, majd a plebániakban a tisztelöket fogadta. Másnap reggel ünneplésen szentmisét és beszédet tartott ömeltősége, majd ezek végeztével a bérmálás szentségét osztotta ki nyolcszázal több hívőnek. Délben, új plebánosunk vendégszerető asztalánál bérmálási ebéd volt, melyre a környékbeli papság és a helybeli intelligencia volt hivatalos. A felköszöntök sorát Hümpfner Alajos plebános kezdte meg, szép beszédben megköszönvén ömeltőségének fáradozását és éltetvén őt. „Még csak alig foglaltam el — ugymond a többi között — állomásoimat, az apostolok utódja, méltóságos és főtisztelendő püspök ur már is megjelent nálam, hogy engemet nehez küldetésben hátorítson, hivatemet pedig az igaz hitben megerősítse.“ Ömeltősége a bőkezű, hazafias és vallásos báró Rédl családot, mint templom-patronusokat éltette. Ebéd után a válas perci közeledtek s az indulás pont 4 órára tüzett ki, mikor ömeltősége mindnyájunkra apostoli áldást adva, nagyszámu kíséret és banderium mellett Nemes-Militiesre távozott. Isten óvja a fáradhatlan főpapot utjában s még sokszor vezérelje hozzánk apostoli küldetésben.

Menjünk Szegedre. Felhívás a zombori kaszinó egyleti dalárda alapító és tiszteletbeli tagjaihoz, valamint öszes pártolóihoz. — Az országos magyar daláregyesület f. évi augusztus hó 15. 16. 17. és 18. napjain Szegeden országos dalárduünnepélyt rendez. A dalárda t. alapító és tiszteletbeli tagjai, valamint pártolói, akik az ünneplésen részt venni óhajtanak, 2 frt részvételi díj lefizetése mellett ingyenes elszállásolásra tarthatnak igényt. Van szerencsénk ennél fogva a dalárda t. alapító és tiszteletbeli tagjait, valamint öszes pártolót tisztelettel felkérni, hogy az esetben, ha az említett kedvezményt igénybe venni óhajtják, részvételi szándékukat bezárólag folyó 1889-ik évi június hó 30-áig az alulirt egyesületi elnöknel bejelenteni és egyuttal a 2 forint részvételi díjat is lefizetni sziveskedjenek. Megemliteni bátorodunk még, hogy az augusztus hó 1-én életbe lépő vonalszakasz- (zóna) rend szerint Zomborból Szegedre és vissza 1. osztályú kocsiban 7 frtért, II. osztályú kocsiban, 5 forint 60 krért, III. oszt. kocsiban pedig 3 forint 50 krért lehet az utat megtenni. Zomborban, 1889. évi június hó 12-én. A zombori kaszinó-egyleti dalárda nevében: Pribil Ernő, elnök, Bieber Gyula, titkár.

Installáció. Hümpfner Alajos, nemrég kinevezett sztanisicsi plebános, hivatalos beiktatása folyó hó 23-án lesz.

Hazai ipar. Szabadka Mihály, helybeli kocsigyáros és kárpitos műhelyében alkalmunk volt egy általa — az ö-becei temetkezési-egylet részére készített — halottas kocsit láthatni. Ezen alkalmából meggyözdötünk, hogy felesleges minden szükseglétért a fővárosokba menni; Szabadka Mihály ezen halottas díszkocsinál is bebizonyította, hogy kiváló szakértelemmel párosult jó ízlése van, amennyiben úgy a kocsigyártás, a kárpitozás s általában a szóban levő ipar terén szerény árak mellett, igen szép és szilárd anyagokból szolgáltatja ki gyártmányait. Mint hazai iparost e helyt is melegen ajánlhatjuk.

Az apatini ut 2. számú kocsmahelyiségéből állandóan undok büzü folyadék ömlik ki, miről a rendőri közegek bármikor meggyözdöhetnek. Felhívjuk ez uton a rendőség figyelmét ezen közegészség elleni kihágásra s reméljük, hogy közegeink, kik mindenkor szívükön viselték városunk közegészségét, ezen visszas állapot elhárítására találnak is módot.

Eljegyzés. Folyó hó 9-én váltott jegyet Wámoscher Samu prigl.-szt-iváni kereskedő s a helybeli ifjúság legkedvesebb tagja, Rosenberg Mina kisasszonnyal, Rosenberg Mór földbirtokos kedves leányával Baján.

Beküldetett. A városi főkapitányi hivatal részéről annak idején felszólítottak a háztulajdonosok, hogy a házuk előtti járdát naponként kétszer söpörjék és locsolják fel. Ezt megtenni polgári kötelességünknek ismertük. Amde alig söpörték meg és locsolták fel a járdát, majd minden felügyelet nélküli dísznő és marha esordák újból berandítják, sőt a házak előtti fákat is megtámadják és sokat el is pusztítanak. Idején volna tehát több figyelemmel kísérni a marlahajtókat és kanusokat és öke: oda utasítani, hogy a gondjaikra bizott baromfiakat tartsák jobban szemmel, hogy károkat ne okozzanak. Több szöntait uti háztulajdonos.

Meghívó a gombosi Dunafüred ünnepélyes megnyitására, mely folyó hó 16-án táncvigalommal és kövacsorával egybekötve tartatik meg. Kezdeté 7 órakor. Vége a hajnali fűrdéskor.

Bérmálás van ma Kulán, holnap Kucurán. **Beküldetett.** A korzó a közönség sétahelye, nem pedig a velocipedeseké; tehát sokkal helyesebb lenne, ha a tisztelt „volocipede“ kedvelők nem a korzón, hanem az annak megfelelő kocsiuton produkálnak magukat; mert a tömegesen sétáló közönségnek kellemetlenséget szereznek a kikerülgetések által; de meg bár kit is elűthetnek.

Melléklet a „Bácska“ 46-ik számához.

Meghívó a zombori sport-egyletnek a Sikara erdőben június 15-én délután 3 órakor kezdődő verseny-ünnepélyére. Korán reggel 7 órakor a csatornai fürdőnél gyorsaság. A délutáni versenyek sorrendjét a t. közönségnek a helyszínen ingyenesen osztja ki a bizottság. A versenyeket a hölgyek díjainak és az érmeik ünnepélyes kiosztása, ezt pedig a júniális követi. Lehető kényelmes elhelyezés, üdítő italok s ételekről gondoskodva lett. Belépőjegyek személyenként 1 frt, családonként 2 frtjával Falcione Gusztáv és Sztrilich Zsigmond urak kereskedéseiben válthatók a verseny napjára, azontul a Sikarában. Rendező bizottság.

A szabadkai negyedmiliós lopás ügye valószínűleg szeptemberben kerül végtárgyalásra a szegedi törvényszék előtt. A vizsgálat már teljesen be van fejezve s a roppant akta-halmaz most az ügyészségnél van. Egyike lesz ez a legszörvényesebb monstre bűnpöröknek, melyeket valaha tárgyaltak; dr. Rósa Kálmán törvényszéki vizsgálóbíró majdnem egy esztendőig bontogatta szálait s nagy buzgalmat kellett kifejtenie, hogy ennyi idő alatt is elvégezze. Mert 48 vádlott van, nagyobbára rovtól multú jó madarak, kik mindenféle fűfanggal igyekeztek meghüszítani a vizsgálatot. Egész bűnhalmaz van: összesen 49 külön bűncselekmény. Közte 42 lopás, 4 okirathamisítás, 1 szándékos emberölés és 1 rablás. Tizenegy vádlott fogva van, a börtönből megszökött Maczonka György és neje s ezek még most is ösmeretlen helyen rejtőznek. Negyvenegy ügyben már az ügyészségi indítvány is elkészült s még négy van hátra. A sokágu bűnpör husz ügyvédnek ad dolgot.

Halálozás. Sztaniszon Pfeiffer Dominik, a környék általánosan ismert és kedvelt „Pfeiffer bácsija“ f. hó 10-én, 75 éves korában elhunyt. Betegsége alatt ritka kitüntetés érte; mert a bérmálási körön levő püspök őt meglátogatta és a hit szavával vigasztalta.

Szédelgés. Zomborban létezett egy férfiruhakereskedő firma, a mely cirka három évi pályafutása után a helyszíneről letűnt. Ezen rövid idő alatt mindösszesen csak háromszor változtatta meg cégét és pedig azon félreismerhetlen célból, hogy mindannyiszor az előbbi firma hitelezőit kijátszsa, jobban mondva megcsalja; mert megjegyzendő, hogy noha a cégtáblára esetleg este más feliratot írtattak, a manipulációnak ugyanazok maradtak, kik ezen konzorcium megalakulása alkalmából voltak. A firma hitelezői közül többen bírói végrehajtást vezettek a még meglévő portékára és a kinnlévő kétes vagy nem kétes követelésekre is, szóval minden jogöbvingő és kinnlévő követelések is a hitelezőké. Ande ezen — schéfék — rövid időre, midőn a foglalások és végrehajtások kevésbé színeltek, nekibátorkodtak és a bírói kez elől eldugott jegyzékben vagy „Hauptbuch“-ban bejegyzett követeléseket bírói uton kezdték érvényesíteni és illetve behajtani. Mivelhogy sokan jöhözseműleg a manipulációnak már fizettek és ma is fizetnek, ezenel helyenvalonak látjuk a nagy közönség tájékozására nyíltan kimondani, hogy a fennálló cégnek egyik manipulációs sines jogilag felhatalmazva pénzeket felvenni és nyugtatványozni, még ha ezen schéfék ügyvéd által is képviseltetvők és pedig azért sinesenek jogosítva, mert insolvens (fizetéképtelen) firmák a bíróságok előtt mint jogi személyek nem szerepelhetnek.

Gyorshajítás. Pünkösdi első ünnepén a főuton egy pár honpolgár oly gyorsan hajtott be a városon keresztül, hogy elgázoltatás és kocsi-összeütközés is igen könnyen megeshetett volna; az őrt álló rendőr ezt látva, vagy „nem látva“, a gyorshajtó polgárokat legkevésbé sem figyelmeztette; pedig nagyon jó volna, ha rendőri közegünk „meglátják“, megállítanak és a felsőbb hatóságnak jelentést tennének az ily közbiztonságot veszélyeztető produkciókról. (Beküldetett.)

A volt „Moholyi segélyegylet-szövetkezet“ 6. évi fennállása után most gombolyította le teljesen üzletmüködését. A felszámolás eredménye minden részvényest kielégített. Az üzlet tartama alatt 573 részlet után a 62 ft 40 kr., a törzsbefizetés volt: 35,755 ft 20 kr.; a 6 % os kamat mint nyeresemény a 14 ft 84 kr tett: 8503 ft 32 kr.; a nyeresévosztalek a 6 ft 31 kr: 3615 ft 63 kr es a tartalékzás a 2 ft 55 kr: 1461 ft 15 kr; összesen felosztásra jutott: 49,335 ft 30 kr. Minden egyes részletre 86 ft 10 kr esett. R. L.

Lopott tárgyak. Özv. Frank Jánosné szül. Kaper Johanna, kiskéri lakos kárára, pince ajtája feltörése után 37 ft 70 kr értékű tárgyak, és pedig a következők: 20 kgr zsír, 1 bádog fűzék, 14 rőf házi vászon és egy tyuk ismeretlen tettesek által ellopottat. Kulai kir. jbróság.

Athelyezés. Városunk egy igen népszerű és köztiszteletben álló alakja, Dr. Wohlath József, házi ezredünk városunkban állomásozó 1-ös zászlóaljának ezredorvosa, innen Fehértemplomba, az ottani katonai kórházhoz helyeztetett át, törzsorvosi teendőik végzésére.

Utvarias fürdőtulajdonos. A helybeli ferencsatornai fürdő tulajdonosja, kvalifikálhatlan módon bánik el a fürdővendégekkel. A fűzragaszokon ugyanis az olvasható, hogy egy fürdő kabine egyszeri használatra egy egész óra vehető igénybe. Az előzőeken fürdő tulajdonos és adutána azonban, ha egy kissé több vendég van, már félóra múlva kopogtat a kabine ajtáján és viragos szavakban arcátlanul körülbelül azt mondja a fürdő vendégnek, hogy menjen ki szép szóval, mert kümben más eszközökhöz kell nyulnia. E zaklatás addig ismétlődik, míg végre megunja az ember és otthagyja a fürdőt de felteszi magában, hogy ezt a rendkívüli barátságos helyet a mennyire csak teheti, kerülni fogja. Azt hisszük, hogy egy kis udvariasság nem ártana a tisztelt fürdőtulajdonosnak, a ki ily modorral a vendégeket csak elijeszti. A fürdő közönséget pedig kérve figyelmeztetjük, hogy pénzért szerzett jogáról semmi körülmények között sem mondjon le, mert csak így szabadulhatunk meg e kellemetlen zaklatástól.

Kinevezés. A m. kir. vallás- és közoktatásiügyi minster Kolozsvár Sándor újvidéki főszolgabíró a Kulpinban fennálló áll. iskola gondoksaági elnökévé nevezte ki.

Esküvő. Szabadkai bajsai Vojnich Sándor tart. huszárbadnagy f. hó 5-én vezette oltárhoz a bájós Rohoney Szilárdka kisasszonyt, özv. bajsai Vojnich Etelka szeretetreméltó unokáját.

Erdők átvétele. A tiszparti községekben Ruzinszky erdő felügyelő és Zsuffa főerdész most veszik át állami ellenőrzés alá a községi fűzeseket és egyéb erdősegeket. E hó közepétől kezdve már az állam ellenőrző befolyása fog érvényesülni az erdők kezelésében.

Többet ésszel mint erővel. Baján Mariskity Mária nevű eselédleány Schmausz Endre megyei alispán ur, 5 éves kis keresztfiát, leleményesen akarta megfosztani a keresztapától ajándékba kapott 10 frtos bankjegyétől. Azt mondta ugyanis, hogy a 10 frtos hamis, elvette a futól és adott neki helyébe egy 20 kros ezüstpénzt. A fűeska azonban még sem hitte el az egész dolgot, mert sirva panaszkodott atyjának, ki viszont a rendőrségnél emelt panaszt. A rendőség Mariskity Mária letartóztatta, ki eleintén tagadta tettét, de utóbb mégis bevallotta. A 10 forintos bankjegyet meg is találták egy félreeső helyen, hol a fal hasadékába volt elrejtve.

Uj-Tátrafűzreden az állandó vendégek száma június 8-án 300 volt.

Árverés. Beese június 22-én Dosztanovits Lázár ingóságaira 3480 frt becsértékben.

Kinevezések. Szabadkán a külterületi szülész-női állásokra kinevezettek: Ágoston Sándorné, Besze Zsófné, Farkas Szaghmeister Emilia, Hajdu Józsefné, Kocsis Greber Mária, Herédi Jánosné, Györök Tombik Klára és Ilatky Teréz. Évi fizetésük 200 frt.

Eljegyzés. Hátfalvy Gyula okleveles gyógyszerész e napokban eljegyezte Sárkány Lázár ur kedves és szeretetreméltó leányát, Margit kisasszonyt.

Baleset. Fischer Frigyes bajai kömüves Ilona nevű 2 éves leánykaja f. hó 6-án egy vízzel telt 30 literes fabüdobbe fejfel lefelé bukott és miután senkisémet nem jelen, ki kiséghette volna, bele fulladt.

Juniusi naptár. Junius a naptárban egyedül arról nevezetes, hogy meghozza a nyarat, mely 21-én 7 óra 26 percek reggel kezdődik, ettől fogva már hivatalosan is meleg van. A nap hossza június 1-én 15 óra 37 perc volt s 19 ig 17 percel nő. Ekkor van ugyanis földrésznükön a leghosszabb nappal s ettől kezdve a nap a hó végéig 4 percel fogy. A hold első negyede 6-án 9 óra 18 percek este volt. Holdtűtése 13-án délután 3 óra 14 percek volt, utolsó negyed 20-án reggel 8 óra 51 percek és újhold 28-án d. e. 10 óra 10 percek lesz.

Harkányban 1889. évi június 5-én a fürdővendégek száma 567, az átutazó vendégek száma 896 volt.

Iskolai ünnepély. A helybeli főgimnáziumban az idén is a szokásos kegyelettel ülték meg a koronázás évfordulóját. Dr. Margalits Ede igazgató az ifjúsághoz magvas alkalmi beszédet intézett.

Sportegyletünk életrevalóságának tanujleit egymásután mutatja. Hétfőn valóságos népvándorlás volt a csatorna partjára, a hol a távúzás pont 6 órakor kezdetét vette. — Indultak 6 óra 2 percek Mihailovits Kornél, Gruber Vince, Mayer Leó és Weber Frigyes urak, kik közül 1 óra 5 perc 10 mp. alatt elsőnek Mihailovits Kornél, másodiknak 1 óra 9 perc 5 mp. alatt Gruber Vince, harmadiknak a kikötött 1 óra 15 perenyi időn belül és pedig 1 óra 10 perc 30 mp. alatt Mayer Károly Leó érkezett be; Weber Frigyes ur rosszul lét miatt utközben kiállott. — Ez azonban még mindesek halvány előzője a Sikarában e hó 15-én rendezendő viadal versenyekhez, melyekre jegyeket az egyletnél válthatni.

Halálozás. Szabadkán özv. Szekenderovits Albertné szül. Pertich Manda asszony, Pertich Mihály árvaszék elnök testvére, élete 65 ik évében e napokban elhunyt.

Kinevezés. A m. kir. igazságügyminister, Allaga Hugó zombori kir. törvényszéki irodatisztet a nagykáta kir. járásbírószághoz segédtelevkönyvvezetőnek nevezte ki.

Halálozás. Jankovácon f. hó 4-én özv. Madzinyi Jánosné szül. Kosztlyik Julianna élte 92-ik évében jobblétre szenderült. Temetése f. hó 6-án a közs. lakosság nagy részvéte mellett ment végbe.

Lopás. Mókus Antal plávnai lakos kárára éjjel istállójából egy 50 frt értékű piros pej paripa és egy 70 frt értékű pej kanea ló ismeretlen tettesek által elopottat. Palánkai szbiró.

Meghívó. A Gazdasági Egyesület f. hó 15-én délután 4 órakor a vármegyeházi alispáni hivatalos helyiségében ig. választmányi ülést tart, melyre az ig. választmányi tagjait tisztelettel meghívom. Kelt Zomborban, 1889. évi június hó 10-én. Schmausz Endre, elnök.

Gyászhir. Alólírottak szomorodott szívvel jelenik rokonainak és ismerőseiknek, testvértük, sógorné, illetve nagynénjük Simits Adelenk f. hó 11-én éjjeli fél 1 órakor élte 50 ik évében bekövetkezett elhunytát. Hült tetemei folyó hó 12-én délután 5 órakor lakásán, Széchenyi-körúton, 352. házszám alatt, a kath. szertartás szerint beszenteltetvén, a szent Rökushoz címzett temetőben örök nyugalomra elhelyeztetni, az engedtelő szentmise pedig e hó 13-án délelőtt 9 órakor fog a helybeli róm. kath. templomban az Urnak bemutatattni. Zomborban, 1889. évi június hó 11-én. Áldás emlékének! Simits Ernő, nyug. kir. alügyész, Simits Ágoston, özv. Németh szül. Simits Katalin, testvérei. Simits Ágostonné sz. Kovacsics Antonia sógornője. Simits Ferenc, Simits Ágoston, Simits Mária, Simits Ernő, testvér gyermekei.

Emberi állat. Szabadkán egy szabósegéd, egy ottani szabómester 11 éves leánykáján erőszakot követett el. A vadallatnál is undokabb ember letartóztatott és a börtönből várja jól megérdemelt büntetését.

Gyilkosság. Csurogon június hó 2-án Hajdu József nevű legény, ki tiltott viszonyban élt egy férjes nővel, leszurta barátját Blahó Jánost azért, mert ez utóbbi figyelmeztette, hogy csunya és beestelen dolog mások házasa életét megzavarni. A menyecske férjének is tudomására jutott a dolog s a menyecskeknék rossza fordult dolga. Hajdu azt híven, hogy viszonyát Blahó árulta el, két barátjával Szabados Jakabbal és Réti Andrásossal lelesett Blahóra, ki Riesz koresmájában mulatott. Kiszőlította a gyanútan fiatal embert s azt, a mint kilépett, úgy mellen szúrta, hogy rögtön meghalt. Szabadost és Réti elfogták a községi rendőrök; Hajdu megugrott, de a esendőrök csakhamar elesítették.

Az italméresi jog kártalanítási eljárásra vonatkozó tárgyalások kerületenként fognak eszközöltetni, s a tárgyalás f. évi június 21-én Szabadkán veszi kezdetét; a kinstárt Schmidt Béla, kataszteri becslobiztos és kir. p. ü. fogalmazó, mint kir. adófelügyelő-helyettes fogja képviselni. Az 1888. évi 36. t. e. végrehajtás iránt kiadott utasítás 44. §-nak értelmében községenként csoportosított és osztályozott jogosultakra nézve az I b és III. osztályra vonatkozó, és Schmidt Béla kir. adófelügyelő-helyettes által készített javaslatok a nagyméltóságú m. kir. p. ü. miniszterium által helyben hagyattak.

Eljegyzés. Orehoja Sándor helybeli rendőrhadnagy eljegyezte özv. Melcher Örszikét Zomborban.

Sport. Az érdeklődés a „Zombori Sport-Egylet“ f. hó 15-én tartandó viadalversenyei iránt általános, sőt mint értesülünk, több idegen városbeli hason egyletek is képviselve lesznek. Kaszás István a „Budapesti Kerékpár-Egyesület“ elnöke szintén jelen lesz, mely alkalomra felhívjuk a kerékpár sportkedvelők figyelmét Kaszás István ur kitűnőeknek bizonyult gépeire.

Halálozás. E hó 5-én László Emilia, a köztiszteletben álló dr. Gerich Endre petrovác-kulpin-kiszácsi körörorvos neje, rövid szenvedés után 20 éves korában jobblétre szenderült, egy éves leánykát hagyván maga után. Temetése e hó 7-én a környék összes intelligenciájának részvéte mellett ment végbe. Béke lengjen hamvai fölött!

Öngyilkosság. Vujkovits Lámits Márk Szabadkán e hó 3-án a Topolyáról jövő személyvonat elé vetette magát, mely őt minden ízében összezúzta. Tettének oka életuntagság.

Árverési hirdetés. Zombor szab. kir. város tanácsa részéről ezennel közhírré tétetik, hogy az 1888. évi XX. t. e. 2. §-ban foglalt földbirtokok kivételével, a város egész területén gyakorlandó vadászati jog — a lóhaton vagy agarakkal való vadászat kizárásával — folyó évi augusztus hó 1-től számítandó egymásutáni hat (6) évre nyilvános szóbeli és zárt ajánlati árverés útján folyó évi június hó 23-án délelőtt 10 órakor fog a város háza nagyermeben beérdattni. A zárt ajánlatok kellő bánatpénzzel ellátva, a szóbeli árverés megkezdése előtt az árverelő bizottság elnöke, Vukicsévits Péter városi tanácsnok ur kezéhez nyújtandók be és az árverelő bizottság által a szóbeli árverés befejezése után fognak felbontatni. Az árverezni szándékozók tartoznak a 205 frt kiküldetési ár után 10% bánatpénzt az árverező bizottságnál letenni. Az árverési feltételek Vukicsévits Péter városi tanácsnok ur hivatali helyiségében betekínthetők. Zomborban, 1889. június hó 11-én tartott tanácsi ülésből. Dr. Csibás Benő, polgármester.

Halálozás. Parcsitich József, városi imok, f. hó 11-én d. u. 4 órakor, 37 éves korában hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése f. hó 12-én ment végbe.

Irodalom.

Budapesti Hirlap. (Szerkesztők és laptulajdonosok: Csukás József és Rákosi Jenő.) A „Budapesti Hirlap“nak a hazai művelt olvasókörönség vetette meg alapját. A lap eleitől fogva megértette a magyar közönség szellemét: minden pártérdek mellesével küzdött nemzetünk- és fajunkért, ez egyetlen jelzővel: a m a g y a r s á g! Viszont az ország legkiválóbb intelligenciája is azonosította magát a lappal, fölkarolva azt oly módon, mely páratlan a magyar újságírás történetében. A hazai sajtóban máig a legfényesebb eredményt a „Budapesti Hirlap“ érte el; legnépszerűbb, legelterjedtebb lapja az országnak. A külső dolgozóitársak egész seregén kívül a szerkesztőségnek annyi belső tagja van, a mennyivel egy magyar lap sem dolgozik. Minden fontosabb bel- vagy külföldi esemény fölül rendes levelezőn kívül saját külön tudósító értesít közvetlenül; a távirati szolgálat immár oly tökéletesen van berendezve, hogy elmondhatjuk: nem történik a világon semmi jelentékeny dolog a nélkül, hogy a „Budapesti Hirlap“ arról rögtön adjon hí és kimerítő tudósítást. A „Budapesti Hirlap“ politikai cikkeit Kaas Ivor báró, Rákosi Jenő, Grünvald Béla, Balogh Pál írják más kiváló hazai publicistákkal, híven a lap független, magyar, pártérdekeket nem ismerő szelleméhez. Politikai hírei széleskörű összeköttetések alapján a legmegbízhatóbb forrásokból származnak. Az országgyűlési tudósításokat a gyorsírói jegyzetek alapján szerkesztik. Magyarország politikai és közlelelel távirati értesítésekkel látják el rendes levelezők, minökkel minden városban, sőt nagyobb községben is bír a lap. „Budapesti Hirlap“ távirati tudósításai ma nap már teljesen egy fokon állanak a világ-sajtó legjobban szervezett hírszolgálatával. Európa összes metropolisáiban Londontól Konstantinápolyig saját tudósítók vannak, a ki egy az ott történő eseményeket, mint az elektromos dróton odafutó híreket rögtön megtáviratozzák. A külföldi rendes tudósítók kívül minden fontosabb esemény fölül a szerkesztőség külön kiküldetésű tagjai adnak gyors és bő értesítést. A „Budapesti Hirlap“ e célokra havonként oly összeget fordít, mint a mennyi ezelőtt 10 évvel még egy-egy hirlap egész költségvetése volt; de sikerült is elérni, hogy ma a legjobban, leggyorsabban értesítő organuma a sajtónak. A „Budapesti Hirlap“ Tárcarovata a lapnak egyik erőssége s mindig gondot fordít rá, hogy megmaradjon előkelő színvonalán. A napirovatokat kintő zsurnalisták szerkesztik s a helyi értesítés ismert legfényesebb tudósítókra van bízva. Rendőrségi és törvényszéki rovatai külön-külön szerkesztői a főváros sötét eseményeit is mindig oly hangon tárgyalják, hogy a „Budapesti Hirlap“ helyet foglalhat minden család asztalán. A közgazdasági rovatban a magyar gazda, birtokos, iparos, kereskedő megtalálja mindazt, a mi tájékozására szükséges. A regényesarnokban csak kiváló írók legújabb műveit közli. — Az előfizetés föltételei: Egész évre 14 frt, félévre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr., egy óra 1 frt 20 kr. Az előfizetések vidékről legelőszérűbben postautalvánnyal eszközölhetők következő cím alatt: A „Budapesti Hirlap“ kiadóhivatalának, VI. kerület, kalaputca 16. sz.

Kedvezmények az egyéves önkényteseknek.

A vallás- és közoktatásiügyi miniszter a következő szabályrendeletet becsátotta ki: a véderől szóló 1888. évi VI. teikk 25. §-a alapján az egyéves önkénytesi szolgálatot teljesítő kir. tudományegyetemi, műegyetemi és jogakadémiai hallgatóknak adandó némely kedvezmény tárgyában.

Az 1889. VI. t. e. 25. §-ának rendelkezése alapján az egyévi önkénytesek tényleges szolgálati ideje kizárólag a katonai kiképezetés céljaira lévén fenntartva, ezental a tényleges szolgálatban levő egyéves önkénytesek egyuttal valamely felsőbb tanintézetben tanulmányaikat nem folytathatják.

A törvény ezen rendelkezésével szemben azon egye-

temi, műgyetemi és jogakadémiai hallgatókat, kik katonai szolgálatot kénytelenek teljesíteni, némi kedvezményben kívánván részesíteni, azokra nézve a fennálló egyetemi, illetőleg műgyetemi és jogakadémiai tanulmányi, valamint szigorlati szabályzatok ide vonatkozó szakaszaitól eltérőleg, a következő kivételes eljárást állapítom meg:

I. A beiktatásra vonatkozó intézkedések.

1. §. Azon beiktatott tudományegyetemi, illetőleg jogakadémiai hallgatóknál, kik tanulmányaikat az egyéves önkényzeti szolgálat teljesítése miatt 2, esetleg 4 félévre megszakítják, a beiktatás hatálya ezen időre is kiterjed (anélkül azonban, hogy pusztán e beiktatás alapján bármely tanuló-beszámításról szó lehetne) s az ekként beiktatott hallgatóknak, amennyiben az önkényzeti szolgálatot követő félév elején tanulmányaik folytatására katonai szolgálatuk igazolása mellett jelentkezének, újból való beiktatásuk nem szükséges.

2. §. Azok, kik egyéves önkényzeti szolgálatukat felsőbb iskolai tanulmányaik megkezdése előtt akarják teljesíteni, az egyetemi (műgyetemi vagy jogakadémiai) hallgatók közé való beiktatásukat (fölvételüket) kérhetik, a nélkül azonban, hogy egyúttal az illető kar (szakosztály) egyes tantárgyaira a tanároknál is beiratkozhatnának. Ezen beiktatás (fölvétel) hatálya szintén kiterjed a katonai szolgálat 2-4 félévére s az ekként beiktatott (fölvett) hallgatók, ha a katonai szolgálatot közvetlenül követő félév elején tanfolyamuk megkezdése végett beiratkozni óhajtának, magukat újból beiktatni (fölvétetni) nem tartoznak.

3. §. Ezen előzetes beiktatás (fölvétel) kívánatik azoktól, kik már a közép iskolákban elnyert ösztöndíjakat, felsőbb iskolai tanulmányaik megkezdése előtt teljesített önkényzeti szolgálatuk egy éve alatt is élvezni kívánják, ugyancsak azoktól is, kik önkényzeti szolgálatuk alatt ösztöndíjért kívánják folyamodni.

4. Minthogy az új véderőtörvény az egy évi önkényzeteknek nem adja meg többé azon jogot, hogy szolgálatuk helyét szabadon választhassák s így megtörténhetik, hogy az említettek önkényzeti iskolai szolgálatukat azon helytől távol kénytelenek teljesíteni, hol felsőbb iskolai tanulmányaikat megkezdni, illetőleg folytatni kívánják, ezeknek kivételképpen szabadságukban áll, hogy előzetes beiktatásukat (fölvételüket), ugyancsak az 5. §-ban említett folytatolagos beiktatásukat is, személyes jelentkezés helyett posta útján, bélyegtelen folyamodvány alakjában, melyhez a szükséges okmányok és díjösszeg melléklendők, kérhessék. Ily módon azonban csak a quaesturai beiratkozás teljesíthető, a levele könyvnek a katonai szolgálat teljesítése után a tanároknál való bejegyztetése ezentul is személyesen eszközözendő ki.

II. Beiratási határidők. 5. §. A beiratkozás határidejéről azon egyéves önkényzetes hallgatók részére, kik tényleges katonai szolgálatukat szeptember hó végén fejezték be, október hó 1-8. napja tűztetik ki. A tagdíjmentességet érintő §§-ok annyiban esnek változás alá, hogy a tényleges katonai szolgálatból öszszel kilépettek ez iránti folyamodványai szintén ezen határidőn belül nyújthatók be.

III. Az ösztöndíjakra vonatkozó intézkedések. 6. §. Az egyetemen, műgyetemen, jogakadémiai beiktatott egyéves önkényzetesek, a mennyiben valamely ösztöndíjnak birtokában vannak, abban, katonai önkényzetes szolgálatuk egy éve alatt is részesülnek.

7. §. Az egyéves önkényzeti szolgálatot teljesítő beiktatott egyetemi (műgyetemi, jogakadémiai) hallgatók részére ösztöndíj, a tényleges katonai szolgálat idején is adományozható.

8. §. Azon ösztöndíjas egyéves önkényzetesektől, kik az 1889. VI. t. c. 25. §-a alapján még egy második szolgálati évre utasítottak, ezen év tartamára ösztöndíjuk élvezete megvonatik ugyan, hátralevő tanpályájuk tartamára azonban ösztöndíjukra való igényüket megtartják, ha a második katonai évről letelte után közvetlenül tanulmányaikat folytatják.

9. §. Azon ösztöndíjasok, kik tényleges szolgálatukat a tanulmányaik befejezte utáni időre halasztják, szintén jogosultak arra, hogy katonai szolgálatuk első éve alatt ösztöndíjban részesíthessenek.

10. §. A 6-9. §-ban említett ösztöndíjasok ösztöndíjának adományozására, kiutalására és megvonására vonatkozó szabályok olyképp alkalmazandók, hogy a megszabott szorgalmi feltételek, az egyévi önkényzeti szolgálatot közvetlenül megelőző időből vizsgálándók meg.

11. §. Az ösztöndíjnak az önkényzeti szolgálat egy éve való utalványozásáért az ösztöndíjasok, azon tanintézet közvetítésével, melynél a megelőzőt évet végezték, katonai szolgálatban létüknek hiteles igazolása mellett, a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumhoz kötelesek folyamodni s megjelölni azon adóhivatalt, melynél az ösztöndíj ez évre utalványozandó.

12. §. Az ösztöndíjak a szabályszerű részletekben fognak utalványoztatni s e részletek a közvetlen katonai parancsnokság által láttaozott nyugtáknak lesznek fölvethetők.

13. §. Az ösztöndíjnak az u. n. szigorlati évre való meghosszabbítását, úgy mint eddig, ezentul is esetrel-esetre fogom elhatározni.

14. §. Ezen, az ösztöndíjasokra vonatkozó rendelkezések csakis annyiban irányadók, a mennyiben azok különös ösztöndíj alapítványi rendelkezésekkel nem ellenkeznek.

IV. Az orvostanhallgatóknak adott kedvezmények. 15. §. Azon orvostanhallgatóknak, kik egyetemi tanpályájuk alatt, mint egyéves önkényzetesek április hó 1-én fegyver alatti szolgálatuk félévére vonulnak be a hadsaphoz, ekként félbeszakított félévük teljes félévül számítatik be. Ezen esonka félévben netán hallgatót azon tantárgyak azonban, melyeknek csakis egy féléven át való hallgatásuk kötelező, be nem számítatik. Az április hó 1-ével fegyver alatti szolgálatra bevonuló orvostanhallgatóknak szóban forgó nyári félévük katonakönyvük előmutatása mellett az egyes tanárok által már március hó utolsó hetében aláírandó, a félévnek dékáni láttaozása azonban csakis az önkényzeti szolgálat megtörténtének igazolása után, az egyetemi tanulmányi, fegyelmi és leckeépítésszabályzat 89. §-ának megfelelően s a nélkül, hogy a 93. §-ban megkívánt kérvényt benyújtani tartoznának, eszközözendő.

16. §. Azon beiktatott orvostanhallgatók, kik akár egyetemi tanpályájuk megkezdése előtt, akár annak megszakításával teljesítették egyéves önkényzeti szolgálatukat, már vezényeltanyuknak megszerzése előtt, a 10-ik félév folyamán tehetik le az elővizsgálatokat és az előszigorlatot, vagy — ha ezeket már korábban letették

volna — az I. gyakorlati szigorlatot, feltéve, hogy az illető vizsgálat illetőleg szigorlat tantárgyait már szabályszerűleg hallgatták.

17. §. Ezen rendeletnek annak kihirdetése után azonnal életbe lép.

A petrováci jegyző jubileuma.

— Karcolat. —

Ha a peleskei nótáriusról bohózatot irtak, miért ne irhatnánk legalább karcolatot Szalay Károly petrováci jegyzőről, ki e hó 6-án jegyzői működésének félévszázados évfordulóját jubilálta? S ha a londoni fiakkeresek minden tizedik elgázolás emlékét szük baráti körben megünnepelik, miért ne jubilálna Szalay bácsi, kinek ez évre boldog házasságának és szakadatlan hivataloskodásának 50-ik, Petrovácon létének pedig 25-ik évfordulója esett?

Valóban ritka esemény ez, s a mi még ennél is ritkább, az azon körülmény, hogy Szalay bácsinak eszébe sem jutott jubilálni; pedig ma már annyira szokássá vált a jubilálás, hogy a budapesti házmeztetek is minden ezredik kapunyitás jubileumát meg szokták ünnepleni.

Ezen ünnepély eszméjét tulajdonképp Kolozsváry Sándor, az újvidéki járás főszolgabírája pendítette meg; s a mi szintén ritkaságok közé tartozik. A nevezett főszolgabíró eltekintve attól, hogy ő Szalay bácsinak felelője, a már több ízben bebizonyított leereszkedésével felhívta titokban járása jegyzőit, miszerint egy jubileum rendezésével tegyék lehetővé azt, hogy Szalay Károly kártársuknak a jegyzőség terén 50 éven át szerzett érdemei ünnepélyesen is elismertessenek.

A kártársak azonnal hozzáfogtak e szép példás eszme megvalósításához s midőn e hó 6-án Szalay bácsinál testületileg megjelentek, s őt mint érdemekben megőszült kártársukat hivataloskodásának 50-ik évfordulója alkalmából a legszívesebben üdvözölték, elismerésük, szerencsekívánataiknak a főszolgabíró s a petrováci intelligencia jelenlétében kifejezést adtak és neki ezüst tintatartót, tollat, tollkést és peccsényimot emlékül s szeretetük zálogául átnyújtottak, az ünnepet ezen meglepetés az öröm hetedik egébe emelé. Szemében a boldogság könyörűsége bugygyant föl, s ő meglepettségtől reszkető bár, de szilárd hangon adott válaszában különösen azt emelé ki, hogy — mint a közügyek nap-számosa, — a király és a többi felelősségteljes szolgálatában ezentul is a reábizott község és a haza javára fog működni, hogy ekként községe és hazája iránti kötelességét leróva, nyugodtan hunyhassa be szemét akkor, midőn a legnagyobb felelősségteljes kizsoltja őt az élők sorából.

Ez utóbbi szavak elhangzása után nejeire lopott tekinteteket vetett, melyből azt lehetett kiolvasni, hogy annak idején kedves feleségével együtt óhajtott meghalni, mert egybekelésük — 50 év — óta oly szintén szeretik egymást, mint a regebeli hű házastársak: Philemon és Baucis.

Azután még több felköszöntő, majd ebéd, végre vacsora következett. Néhány táj étel után a jobblétre szenderült s bebalzamosozás helyett magyarosan megparikázott Csirke kisasszonyok földi maradványait nyugalmhelyére tették a nótárius urak bácskai szokás szerint: „barangozás helyett, pohárenség mellett.”

Erre aztán megeregett a felköszöntők kifogyhatlan forrása, végre — egy éjfélt körül — a „Bruderschaft”-ívás. Az ünnepelt teljesen boldognak érezte volna magát, ha nem bántotta volna azon tudat, hogy az „Bruderschaft” oly átkozottul macakos német szó!

Magyar borral keresztelejtük, s még sem folyadik a belügyminiszteriumhoz nevének megmagyarosítása végett, gondolta magában Szalay bácsi, ki azután a jelenlévőkkel annyira mulatott, hogy akár az 50-ik liter bor elfogyasztásának jubileumát is tarthatta volna; miatt közölgéje lön, hogy adja az ég, miszerint Szalay bácsi születésének 100-ik évfordulóját is megünnepelhesse!

Ezen óhaj bizonyára a nyájas olvasó is magáévá teszi.

A KORZÓN.

Írta: Csillag Károly.

Az A. alatt idecsatolt szerződés és térrajz alapján tisztelettel kérem a t. közönséget mint telekkönyvi hatóságot, miszerint a bajai utat a korzoba bekebelezni méltóztatassék.

Tekintettel tehát arra, hogy írói szolgalmi jogom a hivatalból eszközözendő átjegyzés folytán a bajai utra is kiterjed, sőt per analogiam az ahhoz tartozó függelék: azombori park is vele egy sorsra jut, a jóváhagyás biztos reményében korzói alakjaimat immár onnan veszem.

Olyan a bajai ut mostan mint a vidéki asszonyosság, mikor a nagyvárosba utazik, tele van rakva drágakövekkel, — hogy szinte belebotlanak a járókelők, azzal a különbséggel, hogy a bajai ut drágaköveit nem igen kell félni az ellopástól — és a „gare aux voleurs” legfőbb arra volna jó, hogy a tulajdonos veszélyeztetőit a figyelemzetőtáblát lopták el.

A bajai utat leírni nem olyan sürgős, sokkal sürgősebb volna a kikövezését befejezni, mert bir szerint amióta a kövezés tart, a gyógytárakban aránytalan mértékben fogy az angolflastrom és még olyanok is megbotlanak, kik naponta elolvassák az illetant, ahol az foglaltatik, hogy megbotlani csak akkor illik, mikor van kibe.

Nem akarok azonban sokáig tétovázni, hanem magam elé varázslom alakjaimat és kérvé őket, hogy addig, amíg a fényképfölvétel tart, nyugodtan maradjanak, mert a legcsekélyebb nyugtalanság is összezavarja a kollodiumot.

Nemzeti szín.

Piros.

Érdekesen halvány arc, melyre a pir el-eltéved olykor s akkor még érdekesebb. Egyszerű hétköznapi ruha s nincsen rajta semmi fölösleges, s az egész alak és megjelenés a gyermeket ábrázolja, amint talán a napokban eldobta a játszólápdát és előkészületi tanfolyamot hallgat, hogy azután a nagy lányok osztályába fölvétessek.

A piros ruha nagy ellentétben áll a kék szemmel, — mert a kék szemnek csakis enyhébb szín felel meg, mint például a rózsaszín — mely manapság azonban úgy látszik, csak a bál toalettknél talál alkalmazást.

A ruhaszín eltalálása azonban nem életkérdés a szépségre nézve, a rózsabimbót ha cukorpirosba is csomagolják, mégis csak szép, fiatal és illatos.

Ilyen szép, fiatal és illatos a kis Norma, de mivel hogy a korzócékkek hivatása éppenséggel nem az, hogy valakinek szépsége mondassanak, sőt ellenkezőleg az, hogy az élet humoros részét tegyék világításba, ki kell jelenteni, hogy a kis Normáról is tudok elmondani egy tréfát, olyan ártatlant, hogy meg sem haragudhatik érte.

Nagyon belefáradt a sétálásba és megpihent a padon, mely már jól ismerheti, mert mindig hi maradt hozzá és ezért a hűségért van is, aki ezt a padot irigyl.

Egy fiatal emberke diskurálgatott éppen a kis Normával és hogy, hogy nem, addig beszélgetett neki, míg a kis Zsófi áthatva azoktól az érzelmeiktől, miket a fiatal gavallér neki tolmácsolt — a padon ülve elaludt, olyanira érdekeltek őt a szenvedő szív érzelmei. A fiatal emberben volt annyi jóság és föl nem kelté, hanem eltávozott, otthagya a szendergőt — s magában hordva hazáig a terhes bubánatot.

De a kis Normát keresték és kis huga ott találta és azzal kelté fel, hogy megcsókolta.

A kis Norma feljött és megrémülve kiáltá, hogy: micsoda merészség ez!?

„Lát haragszol rám Norma?” — kérde kis huga.

— Dehogy haragszom, azt hittem, hogy más volt!

F e h e r.

Divatos a szó határozott értelmében. Alakja sugár, karesu, de olyanira, hogy meg a képzelt sem tűzhetné jobban össze azt a 35-ös szorított. Merész tekintet, melynek sugaraiban több a kíváncsiság szenvedélye, mint a merengés avagy ábránd. Kisvárosban élő nagyvárosra hivatott megjelenés.

Csupa technika az a fehér ruha, melyben sétálni szokott. Ki van ott számítva egy-egy fodor az utolsó milliméterig, hajtóká, redők és csipkedisz, derékön olyan rendben vannak, mintha annak a szabónak varázsujjai lettek volna s mikor azt a ruhát varrta, azip le-vélhordott sem látott.

S Emerencia belevagytil a tarka tömegbe, fehér ruhájával kiválik a sötét háttérből, észrevesz mindenkit és észrevéteit mindenki által.

Most a parkba megy és siet, mintha valaki kergetné.

— Mért szalad úgy nagysád, kérde tőle valaki.

— Szaladok a körisbogarillattól — és ezzel tovább fut és fut, mint a mesebeli róka. Mikor aztán elhagyta azt a fasort, ahol a körisbogarok állandóan gyülecsnek — még mindig szalad.

— Lát mért szalad itt is nagysád, hiszen itt már nincsenek körisbogarok?

— Dehogy nincsenek, majd megbödnök attól a nehézt illattól.

Végre megfőjtődik a talány, mert Emerencia gal-lérjára és fejcséjére néhány körisbogar letelepedett — míg végre észrevette a hivatalan vendégeket és kegyetlen ujjával földhözcsapta őket úgy, hogy azon a helyen a téglázat is megpedt.

A harmadik nemzeti színnel a jövő korzócékkek adósnak kell maradnom — és könnyű lélekkel nézek elébe, mert a „zöld”-ről épp oly könnyű írni, mint amily könnyű zöldet írni.

Még csak egyet jegyzek meg, hogy előbbi alakjaimat sem tartom teljesen befeczettnek leírt, illetve le-fényképezettnek, mert is egy jelenetben még összesoposítottuk őket — a három nemzeti színt, — a zászló ki van tűzve, s mondhatom, hogy inkább szeretnék itt zászlótartó lenni, mint egy ujjonnan bekövetkező boszniai okkupációban.

A közönség köréből.

Tekintetes szerkesztő ur!

A „Bácska” 41 ik számában megjelent közleményre vártunk feleletet és körülbelül előre mondhattuk volna, mi lesz a tartalma; de hogy az eljárásság három napi kemény fejtörés után, csak oly igazán „kis” felvilágosítással képes a sorompóba lépni: az valóban szégyenletes. Bizonyítani, nem pedig iskolás gyermek módjára ügyetlenül tagadni kellett volna az érdemes férfiaknak. Mi álláspontunkban a legkevésbé sem éreztük magunkat megingatva és így fenn is tartjuk teljes épségében a jelzett számban megjelent közleménynek minden egyes pontját; nincsen abból mit engednünk!

A koresma és vendégfogadó fogalmának irigylendő rethorikával történt kifejtésére nem reflektálunk Torzsa községe érdemes elöljáróságának; de bámuljuk azt az előre látó nagy profétai szellemet, mely községünket a környék emporiumává lesz hivatva emelni és gratulálunk a jeles községnek, a hol az az egy-két ide tévedt idegen még idáig nem érezhette magát teljes biztonságban.

A mostan létező olvasókör helyisége — a mint tudni elég merészek volnánk — talán megfelel nagyobb igényű elemeknek is, mint községünk kényes izlésű elöljáróságának!

Lényegére áttérve a dolognak, jellemző, hogy beismerik, miszerint a 125,000 frtyi kölcsön csakugyan létezik, de azt már nem akarják elismerni, hogy ez egy-szersmind adósság is, mert úgy mondják: pusztát vettünk rajta és a regálét is azon váltottuk meg. Már azért pedig az a bizonyos 125,000 frtyi összeg mindig csak visszafizetésre váró adósság marad. De csodáljuk, hogy ez a másokat nádveréb bölcsességüknek megkérsztoelő igen érdemes elöljáróságunk nem fér a fejébe!

Es mikor bizonyítani akarunk, ne mondjuk akkor „körülbelül” ennyi hasznunk lesz, hanem mutassuk ki detailokban és pontosan! Csak hogy ez emberi erőt meghaladó munka volna, mert nincsen a község ügyeit intéző érdemes férfiaknak mit detailokban kimutatni!

Írják továbbá: a községnek 6000 frtot felülhaladó aktív követelése van, de elfelejtették a szokat odaeszesztatni: soha be nem hajtható követelése van; mert ezen restanciák az évek hosszu sora alatt szaporodtak fel annyira és oly emberekbe volnának megvendők, kiknek egy betevő falatjuk sincsen. Tessék azokon behajtani!

Es hogy a község pénztárnoka csakugyan nem mondott igazat, midőn a megye alispánja előtt azt állította, hogy van pénz, azt legjobban bizonyítja az 1600 frtból álló, kamatfizetésre felvett összeg is; mert hol van rá eset, hogy valaki, a kinek pénze van, kamatfizetésre még kölcsönt is kérjen?

Az olyan erkölcsi testületről, mely tagadás dolgában igazán brilliroz, feittettük, hogy az ev. egyháznak, a megye által biztosított több mint 2100 frtyi követelését letagadja! Ehhez nem kell kommentár!

A mire pedig a torzsi eljárásság oly önmegelé-
gedéssel hivatkozott, hogy a község cselölt pár évvel a
kincstártól 225,000 frton legelőt vett, arra nézve engedje
meg, hogy egy kissé utba igazítsam, úgy látszik, gyenge
emlékező tehetségét, mert azt nem a politikai közsé-
ség, hanem egyesek vették meg; mihez a községnek
semmi köze.

A mint tehát látni való, a 41-ik számban közölt
adatok nem hogy nem felelnek meg a tiszta valóság-
nak; hanem sajnós nagyon is igazak. Itt meghami-
síthatatlan tények beszélnek.

Kérjük tehát a megye közegeit, győződjenek meg
ezekről személyesen: egész határozottsággal állítjuk,
hogy az építész bánatpénzén kívül nem találnak egyet-
len krajcárt sem a község pénztárában! Ne gondolja
községünk érdemes eljárássága, hogy minket elámíthat,
vagy jégre vezethet!

A községi koresma felépítését csak egyesek sür-
getik, ha általános szavazás alá kerülne ez ügy,
az egész celtalan vállalat óriási szótöbbséggel buk-
tatnék meg!

Hogy mi „önző“ célja lehet, e sorok szerény író-
jának, azt a község érdemes eljárássága szives lesz kissé
világosabban körülírni, mert így mélyreható értelmét nem
igen tudjuk kitalálni. Es különben is, azt mondja a
bagoly a verébnek, hogy nagyfejű!

Áttérve már most Schmausz Ferenc urnak felszó-
lalására; szolgáljon neki megnyugtatóként, hogy ezen
helytelen kifejezést: sikkasztás ezennel visszavonom,
mert ennek nem akart más értelme lenni, mint megkár-
osítás, és azt jelzett ur meg fogja engedni, hogy köz-
ségünk legtekintélyesebb polgárait anyagilag majdnem
tönkre juttatta. Hiszen tudja ezt az egész világ! Külön-
ben nem szoktak oly igen „ártatlan“ embereket hiva-
taluktól megfosztani!

Torzsa, 1889. június 8-án.

Krúg Lajos.

Tekintetes szerkesztő ur!

Beesés lapja 44-ik számban Torzsa község eljá-
rássága részéről egy cikk jelent meg, melyben a többiek
közt a torzsi ág. hitv. evang. egyház is megtámadták.
Nem vagyunk barátjai a hírlapi polemianak, de igen is
erkölcsi kötelességünknek tartjuk készakarva vagy tán
tévedésből elferdített közlésekre felelni. Nevezett cikkben
ugyanis az áll, hogy Torzsa községe nemcsak hogy sem-
mivel sem tartozik az evang. hitközségnek, sőt az utóbbin
inkább a politikai községnek van követelni valója, a
mennyiben ez több évvel ezelőtt neki kölesönt adott,
a végén pedig azon jellemző mondattal aposztrofálja
nézetét: „az evang. ágost. hitfelekezet száz meg száz
kifogást keres ez adósság visszafizetésének elkerülésére.“
Szem előtt tartva községi eljárásságunk iránti törvény-
parancsolta tiszteletet, ezt nyilvánosan meghazudtolni
nem akarjuk, de tény az, hogy a fenti közlés nagy té-
vedésen alapszik. Mert igen is van a torzsi ág. hitv.
ev. hitközségnek a politikai községtől jogos követelése,
és pedig 5500 o. é. frt után járó 5 évi 6% kamatos-
kamat fejében 1861 frt 22 kr. Továbbá a községi iskola-
alapról, melyből a Bács-Bodrogh megyei közigazgatási
bizottság 1888. évi december hó 5-én tartott ülésén hozott
határozata folytán a torzsi ág. hitv. evang. hitközséget
1265 frt 19¼ kr összeg illeti. Mely összegből 4 hónapig
tartó kérés és könyörgés után hitközségünk valahára
800 frtot kapott, a többi 465 frt 19¼ kr után pedig,
kézpénz hiányában, még csak most akarnak kötvényt
kiállítani.

Hitközségünk — hála a jó Istennek — oly rende-
zett anyagi viszonyok között van, hogy kölesönt eddig
sehol fel nem vett, nem is volt szüksege reá. Mégis az
1882-ik évi egyházi számadás 8-ik tétele községi ado-
mány címen 500 frtot mutat fel, melyet a politikai köz-
ség az évi szept. 20-án az egyházi gondnoknak iskolai
élokra átadott, azon kikötéssel, ha azt a tek. vármegye
helybenhagyja.

Ezen összeget a községi eljárásság egy része most
8% kamatos kamattal együtt az evang. iskolaalaptól
visszaköveteli, hogy azt koresmaépítésre befektesse. Azt
hiszzük, hogy művelt emberre nézve ez eléggé jellemző
kommentár.

Hitközségünk leszámolás után kész az összeget
visszafizetni, de kamat nélkül. Ez a valódi tényállás, se
több, se kevesebb!

Hogy pedig egy köztisztelőben álló hitközség egye-
sek által kezdeményezett újsági polemiaiban meghurcol-
tassék, anélkül, hogy okot adott volna reá, azt méltán
nagy tapintatlanságnak nevezhetjük.

Torzsa, 1889. június 9-én.

A torzsi ágost. hitv. evang. egyház
presbyteriuma
(Aláírások.)

Naptár. Június.

Havi és heti nap	Katolikus nap	Protestáns nap	Görög-orosz nap
14 Pént.	N. Vazul	Vazul	2 Nicefor
15 Szom.	Vida M.	Krescene.	3 Lucian
16 Vas.	F1 Sz. H. v.	F Sz. Har.	4 A1 Mind.
17 Hétfő	Adolf	Rainer	5 Dorotheus
18 Kedd	Marcel	Marcel	6 Bessar.

Felelős szerkesztő: Dr. MOLNÁR ISTVÁN LAJOS.

Helyettesíti:

Laptulajdonos és kiadó: BITTERMANN NÁNDOR.

NYILTTÉR.)

A „Bácska“ 41-ik számának Torzsáról hozott cik-
kében az illető beklődő, kit — miután nevét cikke alá
kitenni nem merte — nem ismerem, engem, mint közs.
pénztárnokot hazudással vádol.

Ez állítása valótlanosságának bebizonyítása lévén cé-
lom, van szerencsém a tisztelt vármegyének és e lap
olvasó közönségének, kikre a homályban maradt cikk-

*) Az e rovatban közöltéért nem vállal felelősséget a szerk.

író mint jogos ítésekre hivatkozott, felvilágosításul a
következőket becses tudomásukra hozni.

Az illető cikkirő állítását reám vonatkozólag be-
bizonyítandó, röviden csak két tényre hivatkozom, és
pedig olyanokra, melyek a napnál világosabban tüntetik
ki, vajjon én hazudtam-e az alispán urnak a kérdéses
ügyben, avagy igazam van-e a Torzsáról beklődött kér-
déses cikk írójával szemben, ha ezennel kinyilvánítom,
miszerint állítása valótlanosságokat tartalmaz.

Hivatkozom első sorban a községi könyvekre, mint
oly tényezőkre, melyekben az arra hivatottak perenyi
áttekintés után megvizsgálhatják, hogy tény-e állításom,
ha azt mondom, miszerint van a községnek legalább
4-szer annyi aktív vagyona, mint a mennyibe az építő
félben levő vendéglő kerül; ezzel kapcsolatban hivatko-
zom másodsorban a „Bácska“ 44-ik számának Torzsáról
beklődött cikkére, az abban foglalt száraz és való té-
nyekre, mely tények valóságát bebizonyítandó, velem
egyetemben aláírták Torzsa község előjárói. Más évvel,
hiszem, nem szükség védekezniem.

Az illető cikkirőnek nem feleletül (mert ő azt úgy
is tudja), hanem a tisztelt olvasó közönségnek felvilá-
gosításul szolgáljon az, miszerint éppen azon hitfele-
kezet, melynek kebeléből a kérdéses cikk írója kike-
rült, fizettek 1883. évben 5000 frtot, azaz ötezer frtot
ugyanazon célra, melyre most fordítatik, szerződésileg
ugyanazon helyre, melyet akkor kifizettek, de most csakis
vezérek által bujtogatásai folytán megbánva ellenez-
nek. Hogy ez állításom az 5000 frt összeget illetőleg
való, bizonyítják a községhezán megőrzött okmányok.

Fenti összeg, melyet az ág. ev. hitközség 1883-ban
a községi pénztárhoz fizetett, hogy megvan, bizonyítja
a községi pénztári könyv. Tudomásom szerint a község-
ben, illetve annak pénztárából még egy krajcár sem
defraudáltatott.

En és a község előjárói, a községnek javát szí-
ven hordó, hiszem, nem utolsó tagjai, kik jó- és balsors
között együtt éltünk és élünk, rosszakaratu műve egész
horderejét felfogva, érezve, látva községünk jogos fel-
háborodását, melyet álnok, községünk hitelét rontó buj-
togatást célzó cikkével elérni akar, kívánjuk: a pernye,
melyet égő tüsköt közénk hányva felvert, szálljon ön-
fejedre és viseld terhet lelkeden!

Es most, miután feleletem boldog végéhez értem,
ezennel kijelentem, miszerint én alóljegyzett Torzsa köz-
ség pénztárnoka, önt e helyen nyomorult rágalmaszása-
ért, a község java ellen áskálódó eljárásáért, jött-ment,
jellentelen embernek deklarálom.

Torzsa, 1889. évi június hó.

Hettesheimer Frigyes,
községi pénztárnok.

HIRDETÉSEK.

2208. szám. A titeli járás főszolgabirájától.
kig. 1889.

Pályázat.

Káty községben lemondás folytán megüre-
sedett s évi 400 frt fizetéssel javadalmazott se-
gédjegyzői állomásra pályázat nyitattik.

Pályázni kívánók felhivatnak, miszerint ok-
mányokkal kellőleg felszerelt s a magyar, német
és szerb nyelv tudását is igazoló folyamodvá-
nyukat folyó évi június hó 30-áig ezen hiva-
tálnál nyújtsák be.

Titel, 1889. évi június hó 11-én.

Dr. Nagy Kálmán,

3—1 főszolgabíró.

1286. szám.

1889.

Árverési hirdetés.

Pacsér község határában az 1883. évi 20.
t. c. 3. §. értelmében gyakorlandó vadászati jog
1889. évi augusztus hó 1-től kezdve 6 egymás-
után következő évre f. é. július hó 7-én d. e.
9 órakor Pacsér községhezánál árverés útján
bérbe fog adatni.

Kikiáltási ár egy évre 25 frtban állapít-
tott meg, melynek 10% bánatpénze az árverés
megkezdése előtt letendő.

Pacsér, 1889. június hó 8-án.

Bogyó Ödön, Takáts Sándor,

h. jegyző. 3—1 bírő.

1807. szám.

1889.

Gabonaeladási hirdetés.

Az apatini m. kir. erdőhivatal irodájában
folyó évi július hó 8-án reggeli 9 órakor
tartandó árverésen felsőbb jóváhagyás fentartása
mellett a következő gabonaneműek eladatni fog-
nak, egymint:

Az apatini és doroszlói pagony tisztásain
1889. évben szokásos módon felesek által termelt
és a vevő által a cséplő-helyen, úgy a mint az
a cséplőgépből kikerül, métermázsánként átveendő
buza, árpa és zab kézpénz lefizetése mellett.

Az árverési feltételek és gabonaneműekkel
bevetett területek az alulírt erdőhivatalnál és az
apatini és doroszlói m. kir. erdőgondnokságnál
megtudhatók.

Apatin, 1889. június hó 8-án.

Magy. kir. erdőhivatal.

675. szám.

kig. 1889.

Hirdetmény.

Kis-Hegyes község eljárássága részéről ezen-
nel közhírré tétetik, miszerint az 1883. évi XX.
t. c. 3. §-a értelmében a községet mint erkölcsi
testületet illető vadászati jog Kis-Hegyes község
határát illetőleg f. é. július hó 2-án d. e. 9
órákor Kis-Hegyes községhezánál 1890. évi
január hó 1-től 6 évre terjedő időtartamra nyil-
vános árverésen a legtöbbet ígérőnek bérbe fog
adatni.

Kikiáltási ár egy évre 50 frt, melynek 10%-a
az árverés megkezdése előtt lefizetendő, esetleg
a kikiáltási áron alul is ki fog adatni.

Kelt Kis-Hegyesen, 1889. évi június hó 7-én.

Czirák József, Fratricsevics János,
jegyző. 3—1 bírő.

1151. szám.

közs. 1889.

Haszonbéri hirdetés.

Bajsa község eljárássága részéről ezennel
közhírré tétetik, miszerint az 1883. évi XX. t. c.
3. §-a értelmében a községet mint erkölcsi tes-
tületet illető vadászati jog községünk határát ille-
tőleg folyó évi június hó 23-án délutáni 3
órákor Bajsa községhezánál 1889. évi augusztus
hó 1-től 1895. évi július hó 31-éig bezárólag 6
évi időszakra, nyilvános árverés útján a legtöbbet
ígérőnek haszonbérbe fog adatni.

Az árverési feltételek a községhezánál bár-
mikor megtekinthetők.

Bajsa, 1889. évi május hó 31-én.

Szilvász János, Berkes János,
jegyző. 3—2 bírő.

3576. szám.

kig. 1889.

Árlejtési hirdetés.

Keresztur községben a községi iskolának két
tanteremmel való kibővítésének biztosítása céljából
Keresztur községhezánál folyó évi június hó
28-án délelőtt 8 órákor nyilvános szóbeli ár-
lejtést tartok s ehhez a vállalkozókat azzal hívom
meg, hogy az árlejtésben résztvenni akarók az
1000 frtban előirányzott vállalati ár 10%-át tar-
toznak bánatpénzül letenni.

Az építkezés műszaki terveit és az árlejtés
feltételeit a kereszturi jegyzői irodában tekinthe-
tők meg.

Kulán, 1889. évi június hó 4-én.

Molnár,

főszolgabíró.

660. szám.

Tovarisova községe.

k. ig. 1889.

Árverési hirdetés.

Tovarisova község 8276 hold területű tago-
sított határában az 1883. évi XX. t. c. 2. §-ával
nagyobb birtokosok részére biztosított jogok fen-
tartásával 60 frtra becsült községi vadászati jog
f. évi augusztus 15-étől kezdődő egymásutáni 6
évre f. é. július hó 21-én d. u. 3 órákor
Tovarisova községhezánál haszonbérbe fog kiadatni.

Az árverési feltételek a községjegyzői iro-
dában megtekinthetők.

Tovarisován, 1889. évi június hó 4-én.

Rakics, Milosztrazsits János,
jegyző. 3—1 h. bírő.

Egy fél évig használt csinos

bycicle

jutányos áron eladó Szüsz-
ner Gyözönél Zsablyán.

2209. szám.

kig. 1889.

Pályázat.

Káty községben betöltendő s 240 frt évi
fizetéssel javadalmazott adóvégrehajtói állásra pá-
lyázatot nyitok.

Pályázni szándékozók okmányolt kérvényei-
ket folyó hó 30-áig hivatalomhoz nyújtsák be.
Titel, 1889. évi június hó 11-én.

Dr. Nagy Kálmán,

főszolgabíró.

3—1

Árverési hirdetmény.

A palánkai kir. kincstári uradalom végrehajtónak Áron Mihály telepes elleni 79 frt 43 kr s jár. iránti végrehajtási ügyében a palánkai kir. járásbíróóság mint tkvi hatóság Áron Mihálynak a metkovics-kerekiesi kincstári pusztához tartozó telepére, mint nem telekkönyvezett ingatlanra u. m. a 201. ö. i. sz. a. fekvő, végrehajtást szenvedett által birtokolt épületre (lakház), mely áll 1 szobából, 1 konyhából, 1 istállóból (tömött falból) s mellék felszerelésekből és a hozzátartozó 800 ölnyi beltelekből (udvar és kert), a 444 tkvi 1889. sz. becslési jegyzőkönyvben összesen 780 frral megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverést a metkovics kerekiesi kincstári telep községéhez 1889. évi június hó 19-ikének d. u. 3 1/2 órájára elrendeli.

1. Az épület nádtetőzete és fája a végrehajtási jegyzőkönyv szerinti egyéb tartozékaival a fenti becsárban foglaltatnak. A hold külsőség a 6. és 9. pont szerint szeretik meg.

2. Az ingatlanok a fenti határnapon becsáron alul is el fognak adatni.

3. A kincstár kivételével, mely bánatpénz letétele nélkül is versenyezhet, árverezni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10% át készpénzben, vagy az 1881. évi 60. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kikiáltott kezeihez letenni, vagy az 1881. évi 60. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

4. Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben és pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számított 30 nap, a 2-ikat 60 nap, a 3-ikat 90 nap alatt s minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számított 6% kamatokkal együtt a palánkai kir. adó-mint bírói letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog betudatni.

5. Ha a teleptulajdonos kincstár marad legtöbbet ígérő vevőnek, ez nem lesz köteles az egész vételárat, hanem csak az előnyös tételek összegét végrehajtást szenvedett telepes terhére és költségére befizetni, a vételár többi részét pedig a telepvaltság és egyéb követelésének törlesztésére fogván elszámoltatni, csak az ezek után fenmaradó vételári fölösleget tartozand további eljárás végett a bíróság kezébe letenni, melynek felosztása felett ezen kir. tkvi hatóság fog intézkedni.

6. Minthogy a teleptulajdonos kincstár a körülírt ingatlanokat csak ismét telepesnek fogja eladni, illetve átadni, vevő tartozik az árveréstől számított 60 nap alatt a tulajdonos kincstártól kieszközölni és a tkvi hatóságnál igazolni, hogy a telepesek kötelekbe a kincstár által felvett, ezen felvétel igazolásának elmulasztása egyuttal az árverés megsemmisítését vonandja maga után, miután az eladás alatt levő fenti ingatlanok csak oly egyén által szerezhethők meg, ki a telepesekre megszabott feltételeknek eleget tesz. Ezek szerint köteles vevő a telepvaltsági szerződést azonnal az árverés után 8 nap alatt aláírva magát kötelezni, hogy a telepen tartandja rendes lakását, mely esetben vevő a belsőséghez tartozó 6 hold külső telep földet is kap, tartozván ezt a telepvaltsági szerződés alapján megváltani és a teleppel járó összes terheket és követeléseket a kincstárral szemben viselni.

7. Joga van minden egyes oly jelenlegi kincstári telepesnek árverezni, ki a telepvaltsági szerződést már aláírta s eddigi kötelezettségének is eleget tett, azaz váltással nem tartozik. E szerint a jelenlegi telepes több telepet is szerezhethet.

8. Vevő köteles az épületeket a birtokbalépés napjától, illetve a 6-ik pontban foglalt igazolás megszerzésétől és bemutatásától számított következő naptól tűzkár ellen biztosítani. A kincstár mint vevő, a tűzbiztosítást saját szabályai szerint eszközöli.

9. Ha a vevő az árverési feltételeknek eleget tett és a 6-ik pontban foglalt jogot igazolta, a megvett ingatlan birtokába saját költségén bevezeteni és neki a telep a kincstár jogi képviselőjének közbenjöttével a járásbíróóság által átadni fog.

10. A tulajdonjog bekebelezése csak a telepvaltsági szerződés feltételeinek teljesítése után fog vevő javára hivatalból eszközöltetni.

11. Amennyiben vevő az árverési feltételek bármelyikének eleget nem tette, a megvett ingatlan az érdeklött kincstár kérelmére az 1881. évi 60. t. c. 185. §. értelmében vevő veszélyére és költségére bánatpénznek elvesztése mellett újabb árverés alá fog bocsáttatni, melyből késedelmes vevő kizáratik.

Felhívtnak tehát mindazok, akik a lefoglalt javak iránt tulajdoni vagy más igényt érvényesíthetni vélnék, hogy igénykereseteket, azok pedig, kik a vételárból kielégítési elsőséget igényelnek, elsőbbségi bejelentéseiket az első időben kintűzött fenti határnapig annál bizonyosabban bejelentésük, minthogy különben igényeik figyelembe vételét nem fognak.

Kelt Palánkán, a kir. járásbíróóság mint tkvi hatóságnál 1889. évi március hó 26-án.

Dr. Schulek Kálmán,
kir. aljársbíró.

Egy igen jó karban levő **hatlóerejű, Garrett Rikhard-féle gőzcséplőgép** jutányos áron kapható **Veréb István** földbirtokosnál Csantavéren.

3-1

Egy 6 gimnáziumi osztályt végzett, jó családból származó ifju, előnyös feltételek mellett, gyógyszerész-gyakornokul felvétetik **Lux Mihály** sztanisicsi gyógyszerésznél.

3-3

Árverési hirdetmény.

A palánkai kir. kincstári uradalom végrehajtónak Kati Miklós telepes elleni 79 frt 43 kr. s jár. iránti végrehajtási ügyében a palánkai kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság Kati Miklósnak a metkovics-kerekiesi kincstári pusztához tartozó telepére mint nem telekkönyvezett ingatlanra, u. m.: a 143. ö. i. sz. alatt fekvő, végrehajtást szenvedett által birtokolt épületre (lakház), mely áll 1 szobából, 1 konyhából, 1 istállóból (tömött falból) s mellékfelszerelésekből és a hozzátartozó 800 ölnyi beltelekből (udvar és kert), a 373 tk. 1889. sz. becslési jegyzőkönyvben összesen 382 frral megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverést a metkovics-kerekiesi kincstári telep községéhez 1889. évi július hó 20-ikának délutáni 3 1/2 órájára elrendeli.

1. Az épület nádtetőzete és fája a végrehajtási jegyzőkönyv szerinti egyéb tartozékaival a fenti becsárban foglaltatnak.

2. Az ingatlanok a fenti határnapon becsáron alul is el fognak adatni.

3. A kincstár kivételével, mely bánatpénz letétele nélkül is versenyezhet, árverezni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10% át készpénzben, vagy az 1881. évi 60. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kikiáltott kezeihez letenni, vagy az 1881. évi 60. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

4. Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben és pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számított 30 nap, a 2-ikat 60 nap, a 3-ikat 90 nap alatt s minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számított 6% kamatokkal együtt a palánkai kir. adó-mint bírói letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog betudatni.

5. Ha a teleptulajdonos kincstár marad legtöbbet ígérő vevőnek, ez nem lesz köteles az egész vételárat, hanem csak az előnyös tételek összegét végrehajtást szenvedett telepes terhére és költségére befizetni, a vételár többi részét pedig a telepvaltság és egyéb követelésének törlesztésére fogván elszámoltatni, csak az ezek után fenmaradó vételári fölösleget tartozand további eljárás végett a bíróság kezébe letenni, melynek felosztása felett ezen kir. tkvi hatóság fog intézkedni.

6. Minthogy a teleptulajdonos kincstár a körülírt ingatlanokat csak ismét telepesnek fogja eladni, illetve átadni, vevő tartozik az árveréstől számított 60 nap alatt a tulajdonos kincstártól kieszközölni és a tkvi hatóságnál igazolni, hogy a telepesek kötelekbe a kincstár által felvett, ezen felvétel igazolásának elmulasztása egyuttal az árverés megsemmisítését vonandja maga után, miután az eladás alatt levő fenti ingatlanok csak oly egyén által szerezhethők meg, ki a telepesekre megszabott feltételeknek eleget tesz. Ezek szerint köteles vevő a telepvaltsági szerződést azonnal az árverés után 8 nap alatt aláírva magát kötelezni, hogy a telepen tartandja rendes lakását, mely esetben vevő a belsőséghez tartozó 6 hold külső telep földet is kap, tartozván ezt a telepvaltsági szerződés alapján megváltani és a teleppel járó összes terheket és követeléseket a kincstárral szemben viselni.

7. Joga van minden egyes oly jelenlegi kincstári telepesnek árverezni, ki a telepvaltsági szerződést már aláírta s eddigi kötelezettségének is eleget tett, azaz váltással nem tartozik. E szerint a jelenlegi telepes több telepet is szerezhethet.

8. Vevő köteles az épületeket a birtokbalépés napjától, illetve a 6-ik pontban foglalt igazolás megszerzésétől és bemutatásától számított következő naptól tűzkár ellen biztosítani. A kincstár mint vevő, a tűzbiztosítást saját szabályai szerint eszközöli.

9. Ha a vevő az árverési feltételeknek eleget tett és a 6-ik pontban foglalt jogot igazolta, a megvett ingatlan birtokába saját költségén bevezeteni és neki a telep a kincstár jogi képviselőjének közbenjöttével a járásbíróóság által átadni fog.

10. A tulajdonjog bekebelezése csak a telepvaltsági szerződés feltételeinek teljesítése után fog vevő javára hivatalból eszközöltetni.

11. Amennyiben vevő az árverési feltételek bármelyikének eleget nem tette, a megvett ingatlan az érdeklött kincstár kérelmére az 1881. évi 60. t. c. 185. §. értelmében vevő veszélyére és költségére bánatpénznek elvesztése mellett újabb árverés alá fog bocsáttatni, melyből késedelmes vevő kizáratik.

Felhívtnak tehát mindazok, akik a lefoglalt javak iránt tulajdoni vagy más igényt érvényesíthetni vélnék, hogy igénykereseteket, azok pedig, kik a vételárból kielégítési elsőséget igényelnek, elsőbbségi bejelentéseiket az első időben kintűzött fenti határnapig annál bizonyosabban bejelentésük, minthogy különben igényeik figyelembe vételét nem fognak.

Kelt Palánkán, a kir. járásbíróóság mint tkvi hatóságnál 1889. évi április hó 5-én.

Dr. Schulek Kálmán,
kir. aljársbíró.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közzé teszi, hogy a zombori tek. kir. járásbíróóság 9147/1889. számú végzése által Stökl Jakab kernyajai lakos javára Preszly János, Stökl Miklós, Ackermann Antal, Schlachter István, Burger Péter, Ackermann Jakab kernyajai lakosok ellen 264 frt 25 kr perköltség és eddig összesen 49 frt 20 kr végrehajtási perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 865 frtra becsült lovak és gabonane-műekből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladotnak.

Mely árverésnek a 4737/1889. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Kernyaján a község házában leendő eszközzésére 1889-ik évi június hó 24-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kintűzött és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladotni fognak. Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Zomborban, 1889. évi június hó 9-én.

Cservenka Lajos,
kir. bír. végrehajtó.

Hirdetmény.

Nemes-Militics község képviselőtestületének f. évi június hó 1-én hozott 4. számú határozata szerint ezennel közzé teszi, hogy Nemes-Militics vadászterülete 1890. évi január hó 1-től 1895. év végéig, vagyis hat egymásután következő évekre nyilvános árverés útján Nemes-Militics község házában f. évi június hó 17-én d. e. 9 órakor a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe adatik.

Kelt Nemes-Militicsen, 1889. évi június 1-én.

Kaich József, **Vidakovich Ádám,**
jegyző. 3-3 bíró.

Hirdetmény.

Az adai keresztény polgári önségélyző-szövetkezet t. részvényesei ezennel értesítetnek, hogy a f. é. május hó 30-ára egybehívott közgyűlés a részvényes uraknak kellő számban történt meg nem jelenése folytán megtertható nem volt. Miért is az alapszabályok értelmében a f. é. május hó 30-ára kintűzött tárgysorozattal f. é. június hó 20-án d. u. 3 órakor Ada község tanácstermében tartandó közgyűlésre a t. részvényes urak tisztelettel meghívotnak.

Ada 1889. június hó 5-én.

A felszámoló bizottság nevében:

Ábrahám Mihály,
elnök-igazgató.

Hirdetmény.

Szántova község határában a község mint erkölcsi testületet illető vadászati jog 1889. évi augusztus hó 1-től számított 6 egymás után következő évre folyó évi június hó 23-án d. u. 3 órakor Szántova község házában árverés útján bérbe adatik.

Kikiáltási ár egy évre 15 frt, melynek 10%-a bánatpénzül az árverést eszközölő községi elüljáróságnál az árverés megkezdése előtt letendő.

Szántován, 1889. évi június hó 4-én.

Paul József, **Laczkó Ferenc,**
jegyző. 3-2 bíró.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye Gyurgyevő községben rendszeresített évi 200 frral javadalmazott községi kézbesítői állásra pályázatot nyitok s a választás határnapjánál folyó évi június hó 20-ik napjának délelőtti 9 óráját tűzöm ki.

Miről a pályázni kívánók oly felhívással értesítetnek, hogy pályázati kérvényüket szabályszerűen felszerelve, alulírt fősolgabírói hivatalnál folyó évi június hó 19-ig nyújtsák be.

Kelt Zsablyán a solgabírói hivatalnál 1889. évi május hó 29-ik napján.

Fősolgabíró helyett:

Késmárky Gyula,
solgabíró.